

3 Aruba

EPB laat zwangere
leerling weer toe

11 Financieel

Orange komt
met gratis bel-app

13 Wereld

Wapenstilstand tussen
Israël en Palestijnen

14 Sport

Mourinho:
Missie geslaagd

Parlement geeft groen licht voor olie- en gasexploratie

ORANJESTAD — De Staten hadden gisteren een dag nodig om te debatteren over de wetswijzigingen die nodig zijn om exploratie en exploitatie van mogelijke olie- en gasvelden in de Arubaanse zee mogelijk te maken. Uiteindelijk gaf een meerderheid groen licht.

Regeringsfractie AVP, PDR, MEP-fractie leider Evelyn Wever-Croes en partijgenoot Xiomara Ruiz-Maduro stemden voor (totaal 15 stemmen) en MEP-fractielid Ady Thijssen en onafhankelijk Statenlid Booshi Wever tegen. Een meerderheid van het parlement was tevreden met de uitleg van Energie-minister Mike de Meza (AVP) over waarom deze wetswijzigingen nodig zijn. En ook dat het Spaanse Repsol, waar overheidsbedrijf CAP nu mee onderhandelt over een contract, een goede keuze is. Zoals gisteren in *Amigoe* stond, was ook het milieu een belangrijk punt waarover meerdere fractieleden gerustgesteld wilden worden. De minister zegde toe dat bescherming van het milieu en ook veiligheid in het contract met Repsol wordt

opgenomen. Het bedrijf moet bovendien een milieueffect-rapportage opstellen en ook een *social impact assessment* doen. En Repsol moet NGO's raadplegen, trainingsprogramma's opstellen en verplicht rapporteren aan CAP en de regering. Daarbij zegde de minister toe dat verder het Petroleumbesluit wordt opgevolgd en gewijzigd om zo wettelijk het zeeleven te kunnen beschermen en ook verontreinigingen te voorkomen. Verder moet het bedrijf tijdens het exploratie- en winningsproces gebruik maken van de beste praktijkvoorbeelden die internationaal op het gebied van milieu bestaan. Ten aanzien van de controle, zegt de minister, zal er steun zijn van deskundigen uit Nederland op dit gebied zoals de overheidsin-

stantie Staatstoezicht op de Mijnen. Om ervoor te zorgen dat tijdens het exploreren naar olie en gas in de territoriale wateren van Aruba - waarbij dus de bedoeling is om er te gaan boren - voldoende rekening wordt gehouden met het milieu, diende de AVP-fractie toch nog een motie in. Er is op dit moment namelijk onvoldoende milieuwetgeving op Aruba en gebrek aan toezicht en de fractie wil dan ook zekerheid van de regering dat dit gat wordt ingevuld. De motie is met een meerderheid aangenomen. Nu deze wetgeving is aangenomen, kan CAP verder gaan met de onderhandelingen met Repsol. De bedoeling is om deze snel af te ronden en begin volgend jaar met de exploratie te beginnen. Eerst aan de hand van tweedimensionaal seismografisch onderzoek en daarna driedimensionaal in specifieke gebieden waar de kans om aardolie- en of gas aan te treffen groter is.

Hiv-besmetting baby via darmen, niet via bloed

AMSTERDAM — Baby's van moeders die besmet zijn met hiv, raken ook besmet door dat ze tijdens de bevalling bloed of slijm van de moeder inslikken. Voorheen werd verondersteld dat de hiv-gevoelige cellen bij baby's in het bloed zaten.

Maar door onderzoekers van het Emma Kinderziekenhuis AMC is voor het eerst aangetoond dat dat niet het geval is. De cellen blijken namelijk alleen in het darm-slijmvlies te zitten. Door deze ontdekking kan in de toekomst met een gerichte therapie hiv-in-

fectie bij kinderen voorkomen worden. "We verwachten dat binnen twee jaar met de nieuwe therapie gewerkt kan worden, momenteel wordt het getest", aldus onderzoekster Madeleine Bunders. Momenteel wordt met hiv-remmers een besmetting van het kind ook regelmatig voorkomen, maar aan die medicijnen kleven grote nadelen door de bijwerkingen. Zo kan het immuunsysteem verzwakken of neurologische schade opleveren.

De resultaten van het onderzoek zijn gepubliceerd in het wetenschappelijk tijdschrift *Blood*.

8 miljoen krantenpagina's op internet

DEN HAAG — De Koninklijke Bibliotheek (KB) in Den Haag heeft 8 miljoen pagina's van kranten uit Nederland, Nederlands-Indië en West-Indië (Suriname en de Antillen) op internet gezet.

Het gaat om kranten die zijn verschenen tussen 1618 en 1995. Op de website kranten.kb.nl zijn de in totaal ruim 85 miljoen krantenartikelen door iedereen gratis te raadplegen. De KB begon in 2007 met het digitaliseren van de dagbladen. Het is het grootste digitaliseringsproject uit de geschiedenis van de bibliotheek. De nu 8 miljoen gedigitaliseerde pagina's vormen 8 procent van wat er aan kranten verschenen is tussen 1618 en 1995.

ORANJESTAD — De slogan die Aruba al jarenlang gebruikt om met name toerisme aan te trekken - One Happy Island - kreeg gisteren een ruimere dimensie. In het bijzijn van prinses Laurentien werd gisteravond de tentoonstelling 'One Happy Kingdom' geopend.

De expositie is een initiatief van de Nederlandse vertegenwoordiging (VNO). Er zijn een aantal vooraanstaande Arubaanse kunstenaars uitgenodigd om hun werk, geïnspireerd op het boven-

staande thema, te tonen. De deelnemende kunstenaars zijn; Glenda Heyliger (op foto in het midden met ook haar moeder en zus), Stan Kuiperi, Osaira Muyale, Ryan Oduber, Elvis Tromp, Ken Wolff, Nel-

Voor eind van de maand transitiekabinet

WILLEMSTAD — Voor het eind van deze maand moet er een transitiekabinet aangesteld worden. Hierover zijn de formerende partijen PS, Pais, PNP en onafhankelijk Statenlid Glenn Sulvaran het eens geworden. Dit transitiekabinet moet functioneren volgens het principe van een 'takenkabinet', zoals dat door PS-leider Helmin Wiels enkele weken geleden werd gelanceerd.

Onder takenkabinet wordt een kabinet verstaan dat bestaat uit experts die niet op de kandidatenlijst van een politieke partij voor de afgelopen verkiezingen hebben gestaan. Het kabinet moet drie tot zes maanden aan blijven en zal een aantal specifieke taken

meekrijgen om de huidige problemen van het land aan te pakken. Het is de bedoeling dat dit takenkabinet na haar aftreden opgevolgd zal worden door een politiek kabinet. Het is nog niet bekend wat voor gevolgen dit transitiekabinet zal hebben voor de huidige leden van het interim-kabinet, dat sinds eind september aan de macht is. Leden van het interim-kabinet, onder leiding van inmiddels demissionair premier Stanley Betrian, werden voorgedragen door de

meerderheid van twaalf leden van het vorige parlement, die de toenmalige regering middels moties van wantrouwen naar huis had gestuurd. Deze twaalf leden waren de leden van de fracties van de PAR, PNP, FOL en de onafhankelijke leden Eugène Cleopa - nu lid van Pais - en Dean Rozier, die de politiek vaarwel heeft gezegd. Iedere fractie moest een kandidaat naar voren schuiven. Dit uitkomst was: Stanley Betrian en Stanley Bodok (Cleopa en Rozier), Cornelis 'Chucho' Smits (PNP), José Jardim (PAR) en Dominique Adriaens (FOL).

Gedeelte interim-kabinet
Het is niet bekend wie er in het takenkabinet zitting zullen

slaan vinden wij een belangrijk motto." Of iedereen zo blij in het Koninkrijk is, daarop zegt kunstenaar Ryan Oduber gisteren: "Ik wel, zeker. Wat er nu in Curaçao gebeurt, dat vind ik niets." De expositie is de komende drie weken tijdens kantooruren nog te bezichtigen in het kantoor van de Vertegenwoordiging van Nederland in Aruba. Iedereen is welkom.

nemen, noch hoe de verdeling tussen de verschillende coalitiepartijen zal zijn. Een beslissing hierover is nog niet gevallen.

Wel is er gesproken over een mogelijke taakverdeling. Het is dan ook niet bekend of dezelfde gezichten uit het interim-kabinet terugkeren, of dat er nieuwe leden bij zullen komen. Wel is de verwachting dat het geheel een aanvulling zal zijn van (een gedeelte van) het bestaande interim-kabinet. Logisch zou ook zijn dat kandidaten die door fracties zijn voorgedragen die niet meer in de nieuwe Staten zijn vertegenwoordigd, plaatsmaken voor anderen.

Foto: Sharina Henriquez

Farc laat vier gijzelaars vrij

BOGOTA — De rebelbeweging Farc heeft gisteren vier gijzelaars vrijgelaten. Het zijn drie Chinezen die werkten in de olie-industrie en hun tolk. Het viertal is overgedragen aan het Rode Kruis. Dat heeft een politiebren vandaag gezegd.

De vrijlating komt op het moment dat de rebellen van de Farc in de Cubaanse hoofdstad Havana onderhandelen over vrede met de Colombiaanse regering. De Nederlandse Tanja Nijmijer maakt deel uit van de onderhandelingsdelegatie van de FARC. De opstandelingen kondigden maandag een eenzijdige wapenstilstand aan, maar de regering liet weten de wapens voorlopig niet neer te leggen. De onderhandelingen tussen de regering en de rebellen begonnen vorige maand in het Noorse Oslo. Tien jaar geleden strandden pogingen om vrede tussen bei-

De vrijlating van de gijzelaars kwam op bijna hetzelfde moment dat de leden van de Farc in Cuba een verklaring gaven, voorgelezen door Vivian Hernandez. Ook Tanja Nijmijer (tweede van links) was daarbij aanwezig.

de partijen te sluiten. De Farc, ooit een marxistische

boerenguerrillabeweging, stamt uit 1964 en houdt

zich tegenwoordig vooral bezig met criminaliteit.

Congolese rebellenvoer naar Uganda

KINSHASA — De politiek leider van de rebelgroep M23 in de Democratische Republiek Congo is op weg naar Uganda om te praten met president Yoweri Museveni.

Dat heeft een woordvoerder van de groep vandaag gezegd. Jean-Marie Runiga Lugerero 'is dringend opgeroepen om naar Kampala te komen voor besprekingen met president Museveni', aldus de woordvoerder. Kampala is ervan beschuldigd de rebellen in Congo te steunen. Zaterdag vindt in de Ugandese hoofdstad een regionale top plaats over de crisis.

Foto:AFP

‘Duizenden banen op de tocht bij Osram’

MUNCHEN — Siemens wil opnieuw een reorganisatie doorvoeren bij verlichtingsdochter Osram. Daarbij zullen duizenden banen verloren gaan. Dat zeiden bronnen vandaag tegen persbureau Reuters. Siemens noch Osram wilde commentaar geven.

Volgens de bronnen is er met de reorganisatie 500 miljoen euro gemoeid. Het banenverlies zou vooral buiten Duitsland plaatsvinden. Osram heeft 44 fabrieken in 16 landen. Osram Benelux is gevestigd in Capelle aan den IJssel en telt 60 marke-

ting- en saleswerknemers. In het afgelopen jaar gingen al 2000 van de in totaal 39.000 banen bij Osram verloren. De raad van commissarissen komt naar verluidt woensdag bijeen om de ingrepen te bespreken. Het bestuur van Osram, dat volgend jaar een zelfstandige beursnotering krijgt, vergadert een dag later. De prospectus voor de verzelfstandiging van Osram wordt op 7 december uitgebracht, tegelijk met een uitnodiging voor een aandeelhoudersvergadering op 23 januari, waar de afscheiding van het onderdeel in stemming wordt gebracht.

the plaza Morgen is de laatste dag om in te schrijven voor het Plaza Golf Toernooi!

CAFE **fun miles** Geopend de gehele week van 8.00 am - 01.00 am Tel. 583-8826

Steek uw kop niet in het zand, maar kom naar de Aruba Ostrich Farm!

De Aruba Ostrich Farm is gebrandeerd plezier voor jong en oud. De toer is een unieke ervaring en u kunt de struifvogels zelfs voeren! Daarnaast kunt u genieten van een heerlijke, betaalbare lunch in onze Swann Lodge. Wij hebben een gevarieerd menu voor een ieder wat wilt! Ook voor feesten en (kinder)partijtjes kunt u bij ons terecht.

Voor meer informatie bel 585-9630 of kijk op www.arubaostrichfarm.com

Matividiri 57
Paradera, Aruba

RADIO KELKBOOM FM STEREO 106.7

Nederlandstalige uitzendingen van Maandag t/m Zaterdag Radio Nederland Wereldomroep/ANP

10:00-10:15 Nieuws Spaans
10:30-10:45 R.N.W.O. Portug.
11:55-12:00 Nieuws Nota

NIGHTMOVES
De beste Jazz Music by Dr. B. Jazz is alive on 106.7 fm Woens. 9 p.m./Zon. Midn.
Listen to Great Jazz with Ray Murray
Vrijdag 9 p.m./Zaterdag midn.

BUTISHI D'ALEGRIA
de echte lokale muziekprogramma met ITO & Eddie

6:30-7:25 R.N.W.O.
8:00-8:10 Nieuws Pap
8:30-9:00 Wereldpanorama
9:00-9:10 Nieuws Pap
9:30-9:45 Nieuws Creole

13:00-13:30 Nieuws Pap
13:30-14:00 Bolero muziek
14:00-15:00 Locale muziek
15:00-16:00 Gevarieerd
16:00-17:00 Mexicaans

Info Magazine
met aktueel nieuws en elke avond een speciale dagprogramma

NIEUWSLIJN EUROPA
ELKE DAG OM 12.00 'S MIDDAGS
FARAWE
Live Surinaams Programma elke zondagmiddag 13:00-14:00
Laatste zondag v/d maand 12:00-14:00

THE CINEMAS
thecinemas.aw Valid till Nov 21

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
RISE OF THE GUARDIANS daily: 4:45 7:00 matinee: 12:00 2:15 late show: NEW PG	RISE OF THE GUARDIANS daily: 4:15 6:30 8:45 matinee: 2:00 late show: 11:00 NEW PG
LIFE OF PI daily: 5:30 8:15 matinee: 12:00 2:45 late show: 11:00 NEW PG	LIFE OF PI daily: 5:15 8:30 matinee: 2:15 late show: 11:15 NEW PG
THE TWILIGHT SAGA: BREAKING DAWN PART 2 daily: 5:15 8:00 9:15 matinee: 12:15 2:45 late show: 11:00 11:45 PG-13	THE TWILIGHT SAGA: BREAKING DAWN PART 2 daily: 5:30 8:15 8:45 matinee: 2:30 late show: 11:15 11:30 PG-13
SKYFALL daily: 4:30 7:45 matinee: 1:00 late show: 11:00 PG-13	SKYFALL daily: 5:15 8:15 matinee: 2:15 late show: 11:30 PG-13
FLIGHT daily: 4:45 8:15 matinee: 11:15 late show: 11:15 SP R	FLIGHT daily: 5:00 8:00 matinee: 11:00 late show: 11:00 SP R
WRECK IT RALPH IN 2D daily: 5:15 matinee: 12:45 3:00 late show: SP PG	WRECK IT RALPH IN 2D daily: 5:15 matinee: 2:30 late show: SP PG
SINT EN DIEGO daily: 12:15 2:30 matinee: 12:15 late show: G	RISE OF THE GUARDIANS 2D daily: 2:45 matinee: 2:45 late show: SP PG
THE MASTER daily: 7:45 matinee: 11:00 late show: R PG	LIFE OF PI 2D daily: 5:30 matinee: 5:30 late show: SP PG

Matinee: sat - wed | Late show: fri & sat | NL Nederlands ondertiteling | SP Subtitelen Español

Bedankt voor het opletten!

Wij hebben nieuwe email-adressen:

Directie: arubadirectie@amigoe.com

Redactie: arubaredactie@amigoe.com

Administratie: adminaruba@amigoe.com

Advertentie: avisoaruba@amigoe.com

Abonnement: abonementaruba@amigoe.com

Verkoop: salesaruba@amigoe.com

Als u geen antwoord op uw mailverzoek krijgt, bel dan 582-4333 of fax 582-2368

Kantooruren: maandag t/m vrijdag 8:00 am - 4:30 pm

Adres: Bilderdijkstraat 16, kantoor 2 & 3 (schuin tegenover Colegio Arubano), Oranjestad, Aruba

Bankrekeningnummers: CMB # 20651903
Banco di Caribe # 81027801

AMIGOE
Da Kraai!!

De Minister van Integratie, Infrastructuur en Milieu is voornemens in het openbaar aan te besteden:

Hot project: "Regenwaterafvoer Weststraat-Schelpstaat fase 2."

Volgens werkschrijving: DOW nr. 61, d.j. 2012.

Korte omschrijving van het werk:
Aanleggen van een regenwaterafvoer in de Weststraat met een zijftakking in de Schelpstraat en Havenstraat.

Uitvoeringsstermijn: 15 werkdagen na datum van aanvang.

Het bestek is vanaf 22 november 2012 verkrijgbaar bij DOW tegen betaling van Afl. 390,-. De betaling te voldoen bij de kassier van de Dienst Openbare Werken (DOW). De openbare beschikking ligt ter inzage vanaf 22 november 2012 te DOW bij het Secretariaat van de Directie.

Inlichtingen worden versnakt op 27 november 2012 om 10:00 uure DOW. De Nota van Inlichtingen wordt versnakt op 30 november 2012 en is vanaf die dag verkrijgbaar bij het Secretariaat.

De openbare aanbesteding vindt plaats op 7 december 2012 om 11:00 u.v.m. op het kantoor van de directeur Dienst Openbare Werken. De L.O.A. L.B. 1995 nr. 58 is op deze aanbesteding van toepassing. De beschikking is in handen van de Dienst Openbare Werken. De gestanddaarstermijn is 90 dagen.

De inschrijver moet bij zijn inschrijving de volgende versieken overleggen:

1. Bereidheidsverklaring van een lokale bank/financiële instelling tot het instellen van een bankgarantie;
2. De staat van eenheidsoprijten voor werken van meer- en minderwerken;
3. Bewijs van inschrijving in het register van de Kamer van Koophandel;
4. Overige versieken zijn opgenomen in het bestek.

Inschrijving dient te geschieden op het bij het bestek gevoegde en gewaarmerkte inschrijvingsformulier.

CLOWN Doctors
Aruba

Cel: 751-0289
clowndoctorsaruba@gmail.com

Verzekeringen Pensioenen Hypotheken

ASCA
ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

FAVI

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita

Primavera 233, Aruba
Tel. (297) 582-5222 / 582-5051,
fax (297) 582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw
website: <http://www.favi.org>

Antraco Aruba Group
Quality Products and Service at Great Value.
www.antracoaruba.com

We are looking for a: Graphic Designer

- Must be proficient in Adobe Photoshop, and InDesign
- Ability to work in a fast-paced, deadline-driven team environment on multiple projects
- Previous job experience is a plus; we encourage you to bring work samples or a portfolio to the interview

Please pick up an application at our office:
L.G. Smith Blvd. 126-A or call 582-3434

Spaar onze natuur! Spaar energie DROGEN

Kleren aan de lijn drogen is het beste voor het milieu. Liever een droger? Plaats hem dan op een open plek.

Heeft u een voor Aruba?
f "Curason Berde"

Stay awake!

New model for **AWG 4.650**

Just one look at our newest design bed, the **Lifestyle 101**, and you'll feel tempted to fall asleep on the spot. However, this is the moment to stay awake and benefit from this unique opportunity: Swiss Sense quality for a lower price than ever. The Lifestyle 101 is comfortable, sleek, durable and...electrically adjustable, making it a true lifestyle bed.

Take the step to superior sleep today!

Swiss Sense
BOXSPRINGS & MATTRESSES
www.swiss-sense-caribbean.com

Schotlandstraat 46 (Formerly Step by Step dance school), Ph. +297 582 0025

NEW MOZZARELLA CHICKEN SUPREME

AMIGOE
Da Kraai!!

NAGICO
kan dat!

Voor meer informatie over de vele voordelen die NAGICO u kan bieden, kunt u bellen naar 588-7000. U kunt ook naar onze website gaan op nagico.com of langs gaan bij één van onze verzekeringsagenten of -brokers.

NAGICO INSURANCES

Kan uw verzekeringsmaatschappij uw woonhuis-en autoverzekering bundelen waardoor u tot 20% korting op uw premie kunt ontvangen?

NAGICO kan dat!

Voor meer informatie over de vele voordelen die NAGICO u kan bieden, kunt u bellen naar 588-7000. U kunt ook naar onze website gaan op nagico.com of langs gaan bij één van onze verzekeringsagenten of -brokers.

NAGICO INSURANCES

Brandweer meldt 19 incidenten dit jaar

'Handhaving op gasinstallaties moet strakker'

ORANJESTAD — Volgens de brandweer zijn er elke maand wel incidenten met gasflessen. Dit jaar tot en met juni negentien, vooral lekkages. "Er moet strakker gehandhaafd worden", zegt Gabriel Kelly, woordvoerder bij de brandweer, tegen *Amigoe*.

door onze verslaggever
Franciska Groen

De brandweer stuurde eind juli al een overzicht naar Arugas met een kopie aan de Dienst Technische Inspectie (DTI). In dit overzicht staat een opsomming van de meldingen die in de periode vanaf januari 2011 tot juni 2012 binnenkwamen op de meldkamer. "In 2011 waren er 53 incidenten en tot juni dit jaar waren dat er 19." De meldingen hadden volgens hem voornamelijk te maken met lekkages. "Als dit het geval is, komt de brandweer ter plaatse en verplaatst bijvoorbeeld de gasfles. Ook wordt direct de piketdienst

van Arugas ingelicht." De woordvoerder geeft aan dat één van de belangrijkste oorzaken is dat de gasflessen of -installaties niet door een erkend installateur worden aangesloten. "Iemand kent dan wel weer iemand die het wel kan aansluiten. Mensen denken zo goedkoper uit te zijn." Hij benadrukt dat hierbij de veiligheid uit het oog wordt verloren. "En dat is toch echt belangrijker."

Bestemming pand
Hij licht toe dat de brandweer streng controleert op de brandveiligheid in hotels en appartementen. "Daar waar mensen blijven slapen of waar er 's nachts veel

mensen verblijven, bijvoorbeeld in casino's en nachtclubs." Kelly benadrukt dat het vooral gaat om duidelijkheid over de bestemming van een pand. Want daar gaat het nog wel eens mis. Als de bestemming namelijk verandert, moet de brandweer op de hoogte worden gesteld zodat deze de bouwplannen kan toetsen op brandveiligheid. Volgens het preventiebesluit moeten er onder andere rookmelders en een brandwerende constructie zijn aangebracht. "Als brandweer vernemen we vaak in een te laat stadium over de bestemmingswijziging, omdat een bouwplan bijvoorbeeld niet tijdig wordt ingediend. En dan lopen we dus achter de feiten aan." Hij verwijst naar de explosie bij het appartementencomplex Montaña in september van dit jaar. "De

onderste laag van het complex had als bestemming winkels. Maar met de komst van de nieuwe eigenaar veranderde dit naar appartementen, hier waren wij dus niet van op de hoogte." Voor woonhuizen geldt het preventiebesluit niet. Huiseigenaren kunnen zelf bepalen of ze bijvoorbeeld wel of geen rookmelders plaatsen. Dat is overigens wel aan te raden."

Gasflessen

In december 2011 werd in de media bekendgemaakt dat er vanaf januari 2012 per huishouden nog maar recht is op maximaal zes gesubsidieerde gasflessen van 100 gallon. Hierover staat echter niets op de website van Arugas. Een medewerker van Arugas maakt vandaag duidelijk dat de website verouderd is en dat Arugas bezig is met het vernieuwen

van de site. "De prijzen kloppen ook niet meer." De medewerker licht toe dat het maximum van het aantal gesubsidieerde gasflessen niet overschreden mag worden, maar dat het wel mogelijk is om tegen de normale prijs gasflessen te kopen. "Maar deze zijn dan wel duurder. Een gesubsidieerde gasfles van 100 gallon kost rond de 43 florin en een ongesubsidieerde kost 152,90."

Barbecuecilinders

Veel mensen maken zich, met het oog op de feestdagen, zorgen over het overschrijden van het maximale aantal gasflessen. De brandweer weet dat mensen in zulke gevallen overstappen op het gebruik van de kleine 20 liter gasflessen, de zogenaamde barbecuecilinders binnenshuis. "Deze zijn voor buitengebruik. Maar

het komt voor dat mensen deze binnenshuis gebruiken en met rubberen slang en knijpers aansluiten op het gasfornuis. En dat is levensgevaarlijk", aldus de woordvoerder.

Bij navraag over hoe om te gaan met verouderde en verroestte gasflessen, vertelt een andere medewerker van Arugas dat de grijze gasflessen alleen vervangen worden bij lekkage. Dan bekijkt Arugas ook hoe de lekkage heeft kunnen ontstaan. Als dit te wijten is aan Arugas, dan wordt de gasfles gratis vervangen. Zo niet, dan kan er tegen betaling een nieuwe gasfles worden gekocht.

Overigens is er volgens de medewerker geen maximaal aantal jaren gesteld aan de houdbaarheid van de gasfles.

IN HET KORT

Opstopping

Omdat donderdagochtend een vrachtwagen tegen één van de afzettingen langs de weg voor het vliegveld reed, vloog de afzetting weg, recht op een tegemoetkomende taxi. Er waren geen gewonden, maar het verkeer was wel ontregeld en zorgde voor een behoorlijke opstopping. De ter plaatse gekomen politie handelde de aanrijding verder af.

Overval taxi

Maandagnacht vervoerde een taxichauffeur een klant vanaf Palm Beach Plaza naar Moko. Onderweg vroeg de jonge man of de chauffeur langs de weg bij Montaña wilde stoppen om een vriend op te pikken. Toen de chauffeur dit deed, werd hij door de klant en een andere jonge man overvallen. Beiden gingen er met zijn geld vandoor. De taxichauffeur deed aangifte bij de politie.

In beeld

Dinsdag werd bij een hotel aan de Low Rise een huurauto weggenomen. Dit was terug te zien, want de camera's, gericht op de parkeerplaats bij het hotel, legden alles vast. Ook de dader kwam in beeld. De toerist deed aangifte en de politie heeft de zaak in behandeling.

Politie zoekt vermiste persoon

Omar Eduardo Muñoz Aguilar.

ORANJESTAD — Omar Eduardo Muñoz Aguilar wordt sinds maandagavond vermist. Een vriend ging hem die avond om elf uur ophalen bij hotel RIU waar hij gewerkt had, maar trof hem daar niet aan. Sindsdien is er niets meer van hem vernomen.

Aguilar woont in Oranjestad bij een vriend van hem, genaamd Jonathan. Getuigen in de wijk Rancho zeggen Aguilar dinsdag rond twee uur 's nachts in een blauw gekleurde Nissan Sentra te hebben zien stappen. Aguilar is drugsverslaafd en droeg op de dag van zijn verdwijning een rood hemd van het hotel met een zwarte broek. Op zijn rechterarm heeft hij een tatoeage van een heilige. Zijn lengte is 1,78 meter en hij spreekt Spaans en Papiaments. Zijn postuur is slank, hij heeft zwart haar en een lichtbruine huidskleur. Politie en familie doen een oproep aan iedereen die Aguilar na maandagavond heeft gezien of iets meer weet, om contact op te nemen. Dit kan met de politie via telefoonnummer 100, met de tiplijn 11141 of met zijn moeder Adriana Milena Aguilar Patiño via telefoonnummer 742-2785.

**Fundacion
Arubano di
Esnan
Visualmente
Incapacita**

Primavera 233, Aruba
Tel.(297)582-5222/
582-5051,
fax (297)582-0306
e-mail:
favi@setarnet.aw
website:
http://www.favi.org

Airbus 320 vandaag geland Vlieglicentie A320 Aruba Airlines nog niet rond

ORANJESTAD — Luchtvaartmaatschappij Aruba Airlines beschikt sinds vanmorgen voor het eerst over een Airbus 320. Met dit toestel zal de maatschappij vanaf 14 december wekelijks een directe vlucht uitvoeren naar Sao Paulo in Brazilië. Dat kondigde premier Mike Eman (AVP) gisteren tijdens de handelsmissie in Brazilië aan. Aruba Airlines moet echter eerst nog haar air operated certificate (AOC) voor dit toestel halen om dit te realiseren.

Aruba Airlines is nog steeds bezig met de afronding van de laatste fase voor dit AOC. Het luchtvaartpersoneel wordt getraind en ze gaan testen uitvoeren om te bekijken of de maatschappij klaar is om zonder problemen te kunnen vliegen. De piloten van het toestel zijn Amerikaans, omdat Arubaanse piloten niet voldoende vlieguren hebben om een Airbus 320 te kunnen besturen. Vier

Arubaanse piloten volgen nu een opleiding in Miami om als co-piloot te kunnen functioneren, maar Aruba Airlines zoekt nog meer piloten voor de toekomst. Het cabinepersoneel bestaat uit ongeveer 25 personen, waarvan zes ervaring hebben met luchtvaartmaatschappij Air Aruba. Voor de eerste maanden dat Aruba Airlines operationeel is, zijn er stewardessen uit Mexico aangetrokken. Want de Arubaanse kandidaten die als cabinepersoneel gaan functioneren, moeten eerst een training volgen. Door gebrek aan lokale technici zijn er tevens contracten op dat gebied met Mexico gesloten.

Relatie Aruba - Brazilië

In Brazilië werden de komst van de Airbus en de directe vlucht gisteravond tijdens de handelsmissie door premier Eman samen met prins Willem-Alexander aangekondigd. Het doel van de handelsmissie, die tot vrijdag duurt, is om de handelsbetrekkingen tussen Neder-

Foto: Linda Reijnders

Airbus 320 landt op Aruba.

land, Aruba en Brazilië te bevorderen. Eman stelt dat Aruba een brug kan slaan tussen Nederland en Brazilië, maar ook haar eigen handel tussen beide landen kan stimuleren. Een directe vlucht zal daaraan een posi-

tieve bijdrage leveren. De Airbus 320 kwam vanochtend aan vanuit Kansas City, Verenigde Staten, nadat het toestel eerst in Guanzhou, China, had gestaan voor onderhoud. De aangekondigde eerste vlucht op 14 december

heeft als bestemming Sao Paulo. Dat is het resultaat van meerdere bijeenkomsten tussen de toerisme-organisaties ATA en Ahata en reisorganisaties uit Sao Paulo. In de planning staan verder vluchten naar Caracas, Va-

Superfood open

Foto: Linda Reijnders

Jack Bult staat tijdens de rondleiding voor de pers bij de kassa's van de nieuwe Superfood.

ORANJESTAD — De deuren van de nieuwe supermarkt van Superfood aan de Sasakiweg gingen gistermiddag vanaf vier uur open voor het publiek. Het betreft hier een slow opening, dat wil zeggen dat de opening onaangekondigd is en dat de officiële opening nog gaat komen.

door Linda Reijnders

Vanochtend sprak *Amigoe* met directeur en operationeel manager Jack Bult. "Het is inderdaad zo dat de mensen al naar binnen kon-

den vanaf vier uur gisteren, maar wij hadden een rustige opening in gedachten. Dat blijkt dus niet mogelijk op Aruba." Bult licht toe dat de mensen laaiend enthousiast waren en dat de reacties overweldigend klonken. Hij geeft aan dat deze opening eigenlijk een manier is om te kijken of alles goed loopt. "Wij hebben namelijk nog wat problemen met de barcodes. Die gaan volgens een internationaal systeem, al lemaal online, maar de signaalontvangst hapert binnen het gebouw. Setar werkt daar momenteel met man en macht aan." De nieuwe Su-

perfood is gevestigd in een gesloten pand om zo weinig mogelijk energie te verliezen, maar daardoor ontstaan er wel problemen met de telefoonverbindingen en signalen. "Er wordt dag en nacht gewerkt aan de communicatiekasten. Ik wil pas officieel open als ik zeker weet dat het systeem niet na een paar dagen problemen oplevert en wij daardoor weer dicht moeten", aldus Bult. Een vaste datum voor die officiële opening kon hij nog niet geven, maar het publiek kan dus wel al in de nieuwe supermarkt terecht voor boodschappen.

SAN NICOLAS — De zwangere EPB-leerling die gisteren haar kort geding tegen het schoolbestuur won en vanaf de eerste schooldag na het vonnis weer moet worden toegelaten tot school, heeft zich vanmorgen inderdaad bij EPB San Nicolas gemeld. De Stichting Educacion Profesional Basico (SEPB) heeft besloten om geen commentaar te geven op de zaak, zo kreeg *Amigoe* vanmorgen te horen.

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

Carolina Rendon (18) reageerde gistermiddag 'superblij' dat ze naar school mag, zo verwoordde Mireille Sint Jago van onderwijsstichting Beulah de eerste reactie van de leerling. Rendon kiest er voor om niet rechtstreeks met de media te praten, maar de woordvoering over te laten aan deze stichting. Sint Jago had gisteren wel contact met Rendon en vertelde dat de leerling aanvankelijk tot maandag wilde wachten om naar EPB San Nicolas te gaan, omdat er deze week vanwege schoolexamens geen lessen zijn. "Maar haar advocaat adviseerde haar om toch vanmorgen al te gaan om te kijken of ze volgens het vonnis daadwerkelijk toegang krijgt en de school binnen mag." Immers, zou EPB dat weigeren, dan is daar een dwangsom van 1000 florin per dag aan gekoppeld. "Carolina is dus naar school gegaan en heeft gesproken met haar mentor. Alles verliep soepel", aldus Sint Jago. "Maandag beginnen de lessen weer, ook voor haar." De advocaat van Rendon, Benvinda de Sousa, reageerde gisteren kort op de uitspraak. Schoolbesturen hebben het

Voorzitter Joe Brooks (links) en managing directeur Mireille Sint Jago van de Stichting Beulah.

recht om schoolreglementen te maken en kunnen daarin ook toelatingseisen formuleren, zei ze. De vraag was hoe zwaar de rechter dat recht zou laten meewegen. Dat de rechter het verbod op discriminatie zwaarder vindt wegen, noemt de advocaat een goede zaak.

Bestuur geen commentaar
Amigoe belde gistermiddag met de Stichting Educacion Profesional Basico, waar de school EPB dus onder valt, om van hun kant ook een reactie te krijgen op het vonnis. De krant kreeg het verzoek om vanmorgen terug te bellen. Een medewerker van SEPB reageerde vanmorgen met 'ze (bestuursleden, red.) zijn er niet' en 'we geven geen commentaar'. Intussen had Beulah dus al laten weten dat Rendon zonder problemen naar school was gegaan. De leerling is zelfs al benaderd door onderwijsvakbond Simar die haar een stageplaats heeft aangeboden, aldus Sint Jago.

Leerling centraal
Beulah ondersteunt Ren-

don en haar familie in deze rechtszaak, nadat de moeder bij de stichting aanklopte voor advies. "Onze stichting geeft onder andere advies over studie en beroep en de moeder wilde van ons weten hoe ze haar dochter kon helpen. Wij zagen een zwangere leerling die gemotiveerd is om haar doel - examen doen - te bereiken. Dat moet je als school stimuleren, want je doel is om onderwijs te leveren." Sint Jago vraagt zich gezien de houding van het schoolbestuur dan ook af of ze de leerling wel centraal stelt. Verder zegt ze dat stichtingen macht hebben, 'maar het mag niet zo zijn dat ze tegen de wet in gaan'. Sint Jago is erg blij met de steun die Rendon van haar ouders krijgt, nu ze op jonge leeftijd zwanger is.

"Het komt vaak voor dat ouders of familie geen ruchtbaarheid aan een zwangerschap van een kind willen geven of zelfs hun kind van school halen. De ouders van Rendon steunen haar juist openlijk in haar strijd op haar recht op onderwijs."

(sporen van) een zeeschildpad gezien?

Bei TURTLE HOTLINE : 592 93 93

DJ's Cas di Glas bekend

ORANJESTAD — Jenifer Vargas (Radio Caliente), Suhail Reyes (Power FM) en DJ 101 (Cool FM) zijn de radiopresentatoren die van 12 tot 16 december in het glazen huis Cas di Glas gaan verblijven.

Dat maakte de organisatie bekend samen met het goede doel, het Wit Gele Kruis, waar de opbrengst van de actie naar toe gaat. Het doel van deze tweede editie is om zoveel mogelijk geld in te zamelen dat ten goede moet komen aan de ouderen. DJ 101 (Albert Vrolijk) is een 'oude' bekende; hij verbleef in 2010 ook al in het glazen huis en haalde zo met medepresentatoren Siomara Everon en Jean Carlo Espinal ruim 130.000 florin op. De dj's verblijven vier dagen in het doorzichtige huis, voor iedereen zichtbaar dus. Daarbij verzorgen ze de klok rond uitzendingen, terwijl ze daarnaast alleen 'leven' op fruit- en groentesappen. Ze moeten zoveel mogelijk geld ophalen. Daarbij kan het publiek in ieder geval per Wii

Jenifer Vargas (Radio Caliente), DJ 101 (Cool FM) en Suhail Reyes (Power FM).

de strijd aangaan met Vrolijk (hij is een tennissfanaat), met Vargas die een ster in dansen is en met Reyes die uitblinkt in basketbal. Daarnaast zijn er tal van activi-

teiten zoals een wandeling waarbij de deelnemers zich in een kerstpak moeten hysen en nu blijkt ook, dineren in de lucht. Een select gezelschap kan zes meter bo-

ven de grond uit eten gaan of borrelen dan wel een tea party houden. Reserveren kan bij Taste of Belgium, het glazen huis komt daar voor de deur te staan.

Prinses en minister pleiten voor Betere dialoog tussen kind en volwassene

ORANJESTAD — Kinderen moeten de ruimte krijgen om zo vragen te durven stellen en volwassenen moeten naar hun eigen gedrag kijken of ze kinderen werkelijk voldoende ruimte hiervoor geven.

Die boodschap bracht prinses Laurentien gisteren in Cas di Cultura waar met toespraken, muziek en een voorstelling de Internationale Dag voor de Rechten van het Kind werd gevierd. Deze internationale dag was overigens op 20 november. De eveneens aanwezige minister Michelle Winklaar (AVP) sluit zich bij die boodschap aan en moedigt vooral ouders aan om hun kinderen de ruimte te geven zodat ze zich kunnen uitdrukken. Ze is ervan overtuigd dat volwassenen zich steeds meer bewust worden van de rechten die kinderen hebben, zodat deze een gelijkwaardige plek in de maatschappij krijgen. "Het is belangrijk dat ouders ook thuis de dialoog aangaan over zaken die kinderen op school leren. We moeten ons hiertoe verplichten, door dit dus ook werkelijk te doen." Prinses Laurentien stelt dat er vooral over normen en waarden meer gesproken mag worden tussen ouders en kinderen. Waarbij het belangrijk is dat we die normen en waarden ook dagelijks in ons leven toepassen, aldus de prinses.

Mr. Finney
De prinses haalde gisteren

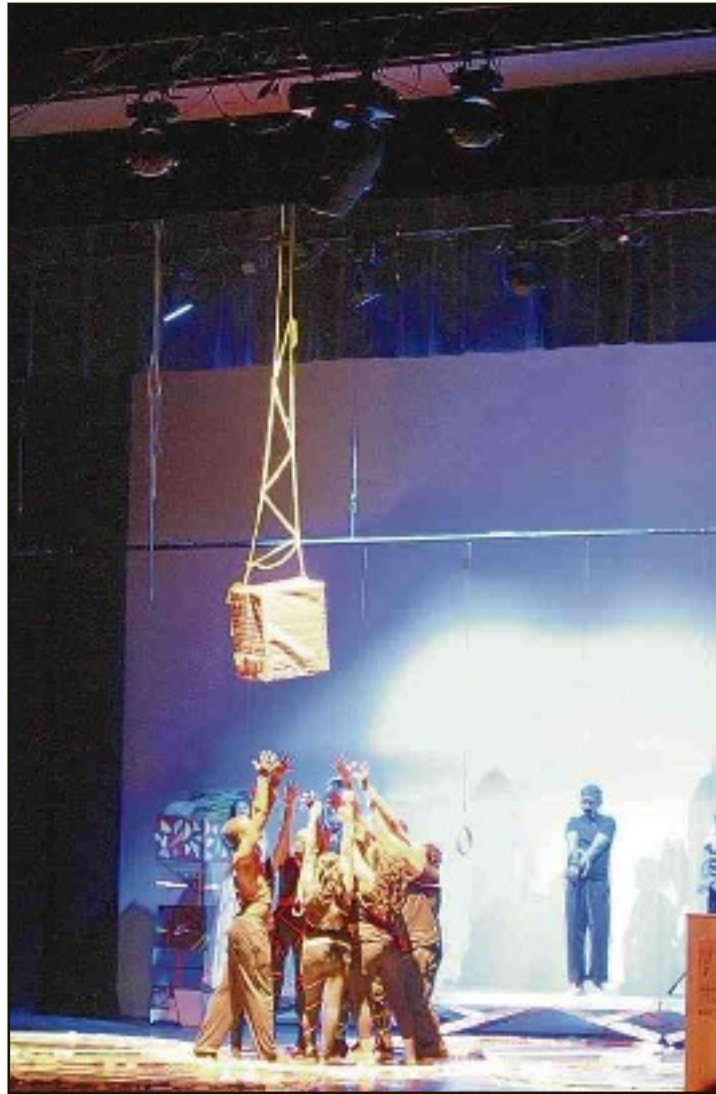

Foto: Sharina Henriquez

De viering van de Internationale Dag voor de Rechten van het Kind, gisteren in Cas di Cultura.

opnieuw haar kinderboeken over Mr. Finney aan. "Hij heeft de macht om vragen te stellen en ik geloof dat, als wij vragen durven te stellen over waarom we sommige dingen doen, wij een andere

kijk krijgen. Onze kinderen zijn net als Mr. Finney. Ik wil een platform creëren waarbij kinderen en volwassenen kunnen discussiëren over thema's als natuur en milieu."

Good for the Neighborhood van start

ORANJESTAD — Het project Aruba, Good for the Neighborhood 2012, gaat zaterdag van start. In de wijken wordt dan onder aanvoering van middelbare scholieren schoongemaakt en geklust aan recreatiefaciliteiten.

In totaal doen er zeven scholen mee en volgens de organisatie zijn de teams er helemaal klaar voor. Zaterdag gaan leerlingen van Colegio Arubano van start in Dakota, Filomena College Mavo begint in de wijk Yara en Colegio San Nicolas gaat

de wijk Juana Morto in. Volgens de organisatie staan de teams al te trappelen om te beginnen. Zondag houdt Colegio San Antonio in de wijk Ayo een grote schoonmaak, het Maria College in de wijk Seroe Blanco, het La Salle College in de wijk Madiki Kavel en leerlingen van Colegio San Augustin steken de handen uit de mouwen in de wijk Mabon.

Arubabank sponsort het hele project in samenwerking met Serimar. Het is de bedoeling dat buurtbewoners de jongeren hel-

pen bij de schoonmaak en de reparatiewerkzaamheden. Serimar zorgt voor vuilcontainers en Arubabank zorgt ervoor dat alle deelnemers tijdens het werk vermaakt worden met muziek. Het idee is om gezamenlijk te zorgen voor een betere en meer leefbare buurt. De samenwerking moet ook zorgen voor een hechte gemeenschap. Alle middelbare scholen werken mee aan dit project en organiseren een schoonmaakdag waarbij een recreatieve plek binnen de wijk helemaal wordt opgeknapt.

Veel biebboeken nog thuis

ORANJESTAD — Twee jaar was de hoofdbibliotheek in de George Madurostraat dicht. Maar nu de renovatie en terugverhuizing bijna klaar zijn, constateert de hoofdbibliotheek ook dat veel mensen in die tijd geleende boeken thuis hebben gehouden. Om te stimuleren die terug te brengen nu de bieb weer opent, kunnen leden te late boeken teruggeven zonder boete. Dat kan nog tot het eind van dit jaar. Het maakt daarbij ook niet uit of de boeken dus al maandenlang thuis liggen. Verder doet de hoofdbieb weer een oproep aan leden om hun lidmaatschap te vernieuwen. Dat kost per kind 1 florin per jaar, voor jongeren 3 florin en voor volwassenen jaarlijks 5 florin.

Overleden

Elgard Elien
Everard H. Henriquez
Farrah L. Paskel
Alwin A. Volkerts
Miguel Jacobs
Felix A. Kock

15-11-2012
17-11-2012
18-11-2012
18-11-2012
19-11-2012
19-11-2012

Animal Rights Aruba
We save. We care. We educate!
E-mail: ara@setanet.aw • Website: www.Animalrightsaruba.org
Tel: 5887709/5945393 • Voor donaties: via Paypal zie website

LOTTO
P A D E P O R T E
- Resultado Diarazon 21 November 2012

11	19	23	29	34

1er Premio: No tin ganador Jackpot
2do Premio: No Tin ganador Match 4+
3er Premio: Tin 3 ganador Match 4
4do Premio: Tin 152 ganador Aff. 12,00

Joker
07

Proximo sorteo
24 Nov. 2012
Aff. 4,00 pa ticket
Aff. 110.000,00

1 Premio: 5 Bon   3 Premio: 4 Bon
2 Premio: 4 Bon + Joker   4 Premio: 3 Bon

Por yama 583-4475 pa haya e resultado.
Letter ganador pa ticket gratis: **(B)**

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368

Bilderdijkstraat 16
Postbus 323, Oranjestad, Aruba

Directie:
Sigrid Hammelburg
arubadirectie@amigoe.com

Redactie:
Sharina Henriquez (coördinator)
Alex Laclé
Mirte de Rozario (corrector)
arubaredactie@amigoe.com

Administratie:
Zulaika Kelly (abonnementen)
Grecia Willems (advertenties)
adminaruba@amigoe.com

Opmaak:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Verkoop:
Tiziana La Torre
tlatorre@amigoe.com

Distributie:
Zulaika Kelly, Zulma Kock
abonnemantaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag 8.00am-4.30pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank #20651903
Banco di Caribe #81027801

Klachten over bezorging?
Mail naar
klachtenaruba@amigoe.com.

Losse Verkooppunten Amigoe di Aruba

Amsterdam Manor
Bloemond Supermarket
Botica Eagle
Botica Noord
Bright Bakery
Bruna
Cheng's Supermarket
Circle K
Classic Supermarket
Fa Yang Supermarket
Food Center
Kong Hing
Ling & Sons
Mundo Nobo Supermarket
NG Supermarket
Plaza Bookshop
Springfield Supermarket
Superfood
Texaco Sasaki
Texaco Seroe Blanco
Texaco Wayaca
Valero Blvd
Valero St.Cruz
Wei Ming Supermarket

AMIGOE

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V., uitgever van de Nederlandstalige krant Amigoe op Aruba, zoekt een **Vormgever (m/v)**

Als persoon ben je enthousiast en heb je affiniteit met nieuws. Kwaliteit, integriteit en resultaat zijn voor jouw belangrijke drijfveren.

Inhoud functie:

De vormgever is binnen de vastgestelde regels verantwoordelijk voor het vormgeven van de krant. Het is zowel een technisch als uitvoerende functie met een beperkte vrijheid in creativiteit.

Functie-eisen:

- Vooral Indesign, maar ook Acrobat, Illustrator en Photoshop hebben geen geheimen voor je.
- Je bent flexibel en accuraat, en toch creatief.
- Je hebt een professionele werkhouding en begrijpt deadlines en de daarbij behorende werkdruk.
- Je hebt minimaal een afgeronde MBO opleiding.
- Aantoonbare ervaring in het opmaken voor print is een pré.
- Teamplayer met een grote mate van zelfstandigheid.
- Uitstekende beheersing van de Nederlandse taal in woord en geschrift.

Wij bieden:

- goede salariëring en arbeidsvoorwaarden
- werktijden 7:30 a.m. – 14:00 p.m.
- prettige en dynamische werkomgeving

Graag ontvangen wij je reactie vóór 21 november 2012. Je kunt je cv met motivatie sturen naar arubadirectie@amigoe.com of achterlaten bij ons kantoor aan de Bilderdijkstraat 16 – lokaal 2, tegenover Colegio Arubano.

Visit
our website
AMIGOE.COM

DE DINGEN DIE JE DIERBAAR ZIJN, DIE JOU WOONCOMFORT GEVEN,
DE DINGEN WAAROP JE ZO GESTELD BENT EN DIE VAN JOUW HUIS
JOUW THUIS MAKEN. EN STEL JE DAN EENS VOOR...

OPEENS IS ALLES WEG!

GELUKKIG BEN JE DAN GOED VERZEKERD MET
DE NIEUWE INBOEDELVERZEKERING VAN ENNIA.

NU BETER DAN OIT. MET MEER ZEKERHEID ZONDER
DAT HET JE EEN CENT EXTRA KOST. PLEZIERIG WONEN
DOE JE MET ENNIA. DAN PAS VOEL JE JE ZEKER!

ENNIA Plezierig Wonen biedt nu drie inboedelverzekeringen:
Basis, Flexibel en Ideaal zodat je altijd precies op maat
verzekerd bent en nooit te veel betaalt.

ennia
Voel je zeker!

NEEM CONTACT OP MET UW VERZEKERINGSADVISEUR OF ENNIA • ARUBA 582 2000 • BONAIRE 717 8546 • CURAÇAO 434 3800 • ST. MAARTEN 543 2233

Soper Strategies en In2Care

Onderzoekers testen biologische muggenval

De biologische muggenval die nu 'in het veld' in Noord wordt getest.

ORANJESTAD — Een biologische muggenval wordt momenteel op Aruba getest. De uitvinding werkte in het laboratorium van de Nederlandse bedrijven Soper Strategies en In2Care, waarvan Bart Knols directeur is, en hij bracht een aantal speciale potten naar ons eiland om te bekijken of het systeem - waarbij de muggen elkaar doden - ook in onze tropische omstandigheden werkt.

door onze verslaggever **Mirte de Rozario**

Knols was begin deze maand weer op Aruba en zette toen veldonderzoek op om de muggenval te testen. Dat onderzoek duurt ongeveer vijf weken, zei hij toen. Knols doet het onderzoek niet alleen, hij krijgt hulp van collega Rob Andriessen en van de Gele Koorts Muskiet Bestrijding (GKMB). TNO Aruba is ingelicht en volgt het onderzoek. Het veldwerk is op twee locaties, namelijk in tenten voor de deur bij de GKMB in Barcadera en letterlijk 'in het veld' in Noord. "Toen ik vorig jaar op Aruba was, heb ik met toestemming van de autoriteiten exemplaren van de *Aedes aegypti*-mug vanuit Aruba meegenomen naar Nederland. Die Arubaanse mug is gebruikt om de muggenval in ons laboratorium in Wageningen te ontwikkelen. Daar

werkte het, maar we willen zeker weten dat de val onder Arubaanse omstandigheden ook goed werkt."

Lokkende pot

Op Aruba zette Knols enkele muggenvallen uit in de omgeving van Noord, waar momenteel veel denguemuggen zitten. Knols legt de werking van de muggenval uit. "Het is een zwarte plastic pot met een deksel er bovenop. In de pot staat water. Aan de onderkant van de deksel zit een staaf die in het water staat. Door de lengte van de staaf zit er een opening tussen de deksel en de pot. De vrouwtjesmug kan er dus zo in vliegen, denkend dat het een broedplaats met water is waar ze haar eitjes kan leggen." Op de staaf zit een gaasje waarop drie droge poeders worden aangebracht. "Eén poeder bevat sporen van een schimmel die specifiek insecten doodt. Komt de huid

van de mug in aanraking met dat poeder, dan kleven sporen aan de huid van de mug. Binnen één tot twee dagen infecteert de schimmel het beestje en produceert toxinen, gifstoffen. Die houden de ontwikkeling van het denguevirus tegen." Knols meldt dat dit effect eerder dit jaar werd aangetoond door onderzoekers van de Johns Hopkins Universiteit in Amerika. "Het tweede poeder is een juveniel hormoon dat de ontwikkeling van larve naar pop stopt. Geen volwassen muggen meer. Dat poeder plakt eveneens aan de pootjes van de vrouwtjesmug. Als de mug daarna de pot uitvliegt op zoek naar de volgende 'broedplaats', neemt ze het poeder mee. Daar besmet ze het water met het hormoon terwijl zij haar eitjes legt. De vrouwtjesmug doodt op die manier eigenlijk haar eigen nageslacht", aldus Knols. Het derde poeder is een middel dat de huid van de mug uitdroogt, waardoor de schimmel beter door de muggenhuid kan doordringen. Tijdens het veldonderzoek in Noord bekijken de onderzoekers met welke geurstoffen de muggen het best kunnen worden gelokt om de muggenval binnen

te vliegen, of de muggen inderdaad op het gaasje landen en of larven echt dood gaan, ook in andere broedplaatsen rondom de muggenval.

Tenten

In Wageningen werkte het poeder met de schimmel. De onderzoekers willen nu weten of de schimmel ook onder plaatselijke omstandigheden werkt. Daarom staan er twee tenten voor de deur bij GKMB. "Ik ben hier op Aruba gewoon gaan rondrijden tot ik een autoband zag liggen met regenwater er in. Dat water heb ik in een potje gedaan en bij GKMB de eitjes laten uitkomen en laten groeien naar muggen. Deze wilde Arubaanse muggen testen we in de tent op de drie poeders."

Resistent

Op de vraag waarom hij aan een biologische muggenval werkt, zegt Knols: "Er worden al jaren bestrijdingsmiddelen gebruikt waar de muggen resistent voor worden. Als we morgen een nieuw bestrijdingsmiddel uitvinden, dan begint dat proces weer van voren af aan. Daar willen wij van af. Laat de denguemug zichzelf maar uitroeien."

WEEKAGENDA

Vrijdag 23 november

Wat : Voorstelling Simadanza
Waar : Cas di Cultura
Wanneer: 20:00

Wat : Flirt!
Waar : Club Hipsz
Wanneer: 22:00

Zaterdag 24 november

Wat : Quantum light breath (rebirthing)
Waar : Goa Center
Wanneer: 09:00 - 11:00

Wat : Workshop windgong maken
Waar : Spirit of Aruba
Wanneer: 10:00

Wat : Filmavond BBC-serie 'Life'
Waar : Bezoekerscentrum Arikok
Wanneer: 19:30

Wat : Datapanik album release party
Waar : Local Store
Wanneer: 20:00

Wat : Voorstelling Simadanza
Waar : Cas di Cultura
Wanneer: 20:00

Wat : Latin Night
Waar : Club Hipsz
Wanneer: 22:00

Zondag 25 november

Wat : Kerkdienst
Waar : Marinierskazerne
Wanneer: 09:30

Wat : Voorstelling Simadanza
Waar : Cas di Cultura
Wanneer: 15:00

In deze weekendagenda staan activiteiten voor vrijdag tot en met zondag (en ook tijdens lange weekenden). Tips hiervoor zijn welkom, doorgeven kan tot uiterlijk woensdagmiddag via arubaredactie@amigoe.com.

Kiwanis viert Dag Rechten van het Kind

Enthousiaste leerlingen van Fontein Kleuterschool tijdens de viering van de Dag van de Rechten van het Kind.

SAN NICOLAS — Ezeltje rijden, op het springkussen of op de foto met een echte Harley Davidson. De kinderen van Fontein Kleuterschool in San Nicolas vermaakten zich gisteren uitstekend.

Dit hadden ze te danken aan Kiwanis Club of Aruba die een dag vol activiteiten organiseerde. De club deed dit in verband met de International Dag van de Rech-

ten van het Kind, wat elk jaar op 20 november wordt gevierd. Kiwanis besloot echter om de festiviteiten een dag te organiseren, aangezien ze op 21 november ook haar 48-jarig jubileum vierde. Het was overigens voor het eerst dat de club dit zo organiseerde en de bedoeling is om het jaarlijks te doen, elke keer op een andere school. Het programma op Fontein bestond in ieder geval uit

een lunch met pizza's en pannenkoeken die door alle leerlingen smakelijk werden opgegeten. Daarna konden de kinderen meedoen in gevarieerde activiteiten. Zoals dus op springkussens, Kamishibai en Pandaboek lezen, Harley Davidson foto's maken, schminken en ezeltje rijden. Maar er waren ook educatieve demonstraties, zoals het goed onderhouden van het gebit en uitleg in een echte politieauto.

COLUMN

Mag ik ff

Cineast en schrijver René van Nie geeft vijf dagen per week, van maandag tot en met vrijdag, in deze krant zijn geheel eigen visie op allerhande zaken die in de maatschappij spelen. Hij stelt reacties op prijs: vannie@setarnet.aw. Vandaag: 'Euforie'.

Ik weet niet waar ik het aan te danken heb, maar er rolde een dik duur glossy magazine bij me in de bus, getiteld 'Aruba Dushi Tera', en dat komt tweemaandelijks op de markt in een oplage van 3500 exemplaren 'voor iedereen die geïnteresseerd is in het wel en wee van Aruba en zijn bewoners'. De omslag toont, ja natuurlijk, een breed lachende Mike Eman samen met Sir Richard Branson. Met als ondertitel 'Eiland van happy energie' en 'Aruba voorbeeld voor de wereld'. En dan volgt er een aantal artikelen waar de euforie (een overdreven goede stemming, wat samen gaat met een optimisme dat niet reëel is) van afdruipt. Nu ben ik niet van plan al die onzin kritisch neer te sabelen of om me uit te laten over de redactie, maar ik beperk me tot het weergeven van wat er zoal in het magazine staat, dan kan de lezer zelf een oordeel vellen. Het enige dat me een beetje dwars zit is de wetenschap dat ik als belastingbetaler voor dit regeringsmagazine betaal, maar wie daar op let is een kniesoor. Zo schrijft Mike Eman in de gastcolumn: "De wereldwijde crisis houdt ons allen flink

bezig." En dan iets verderop: "Maar je moet er wel oog voor hebben. Vergeef mij de vergelijking, maar in dit opzicht is Nederland een beetje als de inbreker die op zijn strooptocht door het huis alle kasten en laden doorzoekt en de envelop met inhoud die op de schoorsteenmantel staat over het hoofd ziet." En denk nou niet dat ik alles uit zijn verband ruk, maar in de rest van de column wordt me dat allemaal niet helemaal duidelijk. Hij bedoelt misschien dat Nederland de mogelijkheden die Aruba te bieden heeft over het hoofd ziet. Of dat zo is, moet de lezer maar beoordelen. En dan op een volgende pagina: "De minister-president van Groenland, Kuupik Kleist, toonde zich tijdens zijn werkbezoek aan Aruba onder de indruk waarop de Arubaanse regering de verduurzaming van de economie en de samenleving hand in hand laat gaan." Hoe wordt niet

uitgelegd. We gaan door en dan komt de gevolmachtigde minister Edwin Abath uit de hoek met: "Het Koninkrijk is niet van de politici, maar van de burgers." Goed om te weten zou ik zeggen. En dan verderop, Sir Richard Branson. "Briljant", stelt hij na de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst. Dan premier Eman: "Deze samenwerking past in ons beleid van slimme groei om een betere balans te vinden tussen welvaart en welzijn. Ons doel is een sociaal, economisch veerkrachtig Aruba dat bijdraagt aan de gezondheid en het geluk van zijn burgers." Dan even een slimme Jan Ebbing van de TNO-afdeling Cariben op Aruba: "Je denkt al snel dat de condities hier perfect zijn voor het gebruik van zonnepanelen, maar de zon en zoute lucht maken het tot een zeer agressief milieu, de hitte verlaagt het rendement en het zout tast alles sterk aan en zijn zonnepanelen vooral ontwikkeld voor een gematigd klimaat zoals in Europa." Een pagina verder besluit Wubbo Ockels: "Aruba heeft een enorme rijkdom aan alternatieve energie. Wind, zon en koud zeewater. Als het Aruba niet lukt volledig op alternatieve energie over te stappen, lukt het nergens in de wereld." Volgens mij moeten Ebbing en Ockels maar eens samen aan tafel gaan zitten. Wie alles wil lezen, kan een e-mail sturen naar I.nicolaas@arubahuis.nl en dan krijg je het blad gratis thuisbezorgd.

INGEZONDEN

Dengue

heeft gestoken en daarna een nog onbesmet mens steekt. Omdat deze muskiet niet ver kan vliegen (ongeveer 100 meter) moet men eerst alle haarden uitroeien in een woongebied waar de muskietenindex hoog is, zoals Oranjestad, St Cruz en San Nicolas. Het toerisme en de bevolkingsaanwas hebben de muskietenindex natuurlijk ongunstig beïnvloed. Deze muskiet legt haar eitjes uitsluitend in *man made* containers, dus nooit in gewone plassen regenwater, maar bijvoorbeeld aan de randen van flessen, bloembakken en autobanden. Deze eitjes kunnen jarenlang aan die randen geplakt blijven tot er regen komt. Dit is de reden dat in ons relatief droge klimaat de mug zo gemakkelijk uitgeroeid kan worden. De volwassen vrouwelijke muskiet neemt haar bloedmaaltijd tussen vijf en zeven uur 's avonds om daarna eitjes te leggen in man made containers. De volwassen muskiet kan vier types van dengue overbrengen, waarvan de haemorrhagische dengue dodelijk kan zijn vooral voor babies en oude mensen. Men kan de muskiet bestrijden met ongeveer 60 getrainde GKMB-mensen, dus ongeveer het dubbele van de

huidige personele bezetting, dit vanwege de intussen bijna verdubbelde bevolking. Ze kunnen opgeleid worden, net als personeel bij de commerciële pestcontrol bedrijven, dus mensen die minimaal basisonderwijs + EPB hebben, geen straatvegers die dus niet verder zijn gekomen dan de derde klas basisschool en men kan dus gratis raad vragen bij de Paho of zelfs bij CDC (Center Disease Control) in Atlanta. De bestrijding zal dus agressief moeten zijn en net voor het aanbreken van het regenseizoen. Alle woonhuizen op Aruba moeten gecontroleerd worden en dan speciaal de tuinen. Als de muskietenindex hoog is in een bepaald gebied, zoals ik me herinner in Paradera, St Cruz en Parkietenbos, moet in de regenperiode regelmatig een *fog*-machine rondgaan wanneer de volwassen vrouwtjesmuskiet haar bloedmaaltijd haalt door mensen te steken (de bevolking moet gewaarschuwd worden, zodat ze hun ramen openlaten om de insecticide ook binnen te laten werken. Dit hoeft geen 14 miljoen te kosten, er zullen genoeg jonge mensen op ons eiland zijn die zo'n training graag zouden willen volgen en een loon van minimaal 15 florin per uur willen verdienen

in plaats van in de onderstand te gaan. Hoe kom ik aan mijn wijsheid? Tussen 1969 en 1970 liet de toenmalige minister van Volksgezondheid van de Nederlandse Antillen, Amador Nita, mij alle relevante literatuur die nodig was om in een relatief droog gebied met veel toerisme de Aedes Aegypti-muskiet snel uit te roeien, van het Engels naar het Nederlands vertalen. Ik heb dat met veel plezier in een paar maanden gedaan, omdat ik nog geen vaste baan had, maar wel de juiste opleiding om te vertalen.

ANS VAN SANTEN
Aruba

De redactie van Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

Aanwijzing versoepeld

Advent Hospitaal mag weer zwaardere operaties uitvoeren

WILLEMSTAD — De Inspectie voor de Volksgezondheid heeft de aanwijzing voor het Advent Ziekenhuis versoepeld. Dat maakt inspecteur voor de Gezondheidszorg Jan Huurman in een persbericht bekend. Het Advent Ziekenhuis heeft zich sinds de aanwijzing ingespannen om een goed functionerende infectiecommissie van de grond te krijgen. Daarom mag het ziekenhuis weer zwaardere operaties uitvoeren, behalve bij patiënten met een belaste voorgeschiedenis.

Het Advent Ziekenhuis mocht sinds 15 oktober geen operaties met een groot infectierisico meer in het ziekenhuis uitvoeren, omdat het niet over een infectiecommissie beschikte. Het ziekenhuis is vervolgens voortvarend te werk gegaan om deze op te richten. Op basis van de toegezonden documenten en op grond

van bijwoning van de meest recente vergadering van de infectiecommissie, komt de Inspectie Gezondheidszorg tot de conclusie dat dit doel is bereikt. Op grond hiervan heeft de Inspectie besloten de geldende aanwijzing te versoepelen.

Belaste voorgeschiedenis
Het Advent Ziekenhuis dient

zich wel te onthouden van operaties bij patiënten met een belaste voorgeschiedenis, zoals hypertensie en diabetes. Slechts patiënten in een 'goede conditie' mogen geopereerd worden. Verder moet het ziekenhuis de Inspecteur op maandbasis rapporteren over de bevindingen van de monitoring van post-operatieve wondinfecties en omgevingskwaken. Het dagelijks toezenden van de lijst van uit te voeren operaties kan worden stopgezet. Het Advent Hospitaal heeft niet alleen de infectiecommissie geïnstalleerd, maar heeft ook een microbioloog aangetrokken. Daarnaast heeft het ziekenhuis een

antibioticabeleid en een systeem van monitoring van post-operatieve wondinfecties vastgesteld. Deze maatregelen hebben de Inspectie voldoende vertrouwen gegeven in dit onderdeel van het totale kwaliteitssysteem binnen de instelling. Volgens de Inspectie is hiermee een belangrijke stap gezet in de richting van het voldoen aan de eisen, zoals geformuleerd in de Landsverordening zorginstellingen.

De andere twee opgelegde aanwijzingen, te weten 'verbod op geplande keizersneden' en 'verbod op ingebruikneming Medium Care', blijven onverkort van kracht.

Noodoefening morgen op vliegveld

WILLEMSTAD — Onder leiding van Curaçao Airport Partners (CAP), zal morgenochtend een grootschalige simulatie van een noodsituatie plaatsvinden tussen tien en twaalf uur op het vliegveld. Volgens internationale en nationale standaarden is het verplicht om om de twee jaar een algehele noodoefening uit te voeren.

De oefening van dit jaar heet 'Deemex 2012' (Double Evacuation Emergency Exercise). Tijdens de simulatie zal een toestel geparkeerd staan in de nabijheid van een slurf. "Gedurende het instapproces zal er een 'explosie plaatsvinden' in het compartiment onder de cockpit, waardoor een evacuatie van het toestel en een gedeelte van de terminal plaats moet vinden", aldus CAP over de oefening waarbij 125 'passagiers' betrokken zullen zijn. De simulatie zal alle ele-

menten bevatten van een echte noodsituatie waarbij redding, evacuatie, medische attentie en opvang van passagiers getraind zullen worden. Aan de grootschalige exercitie doen de volgende diensten/entiteiten mee: Forward Operation Location (FOL), FKA (voormalige CEMS), Rode Kruis, Citro, Curaçao Civil Aviation Authority (CCAA), DC-ANSP (voormalige NAATC), Sehós, Korps Politie Curaçao, Curaçao Airline Association, brandweer en andere over-

heidsinstellingen. "Om de exercitie niet te hinderen, roepen wij het publiek op om niet naar het vliegveld te komen om de oefening te bekijken. Overigens zal de oefening moeilijk te bezichtigen zijn vanaf het parkeerterrein van de luchthaven", aldus CAP. De oefening wordt als routine uitgevoerd om de procedures te verifiëren en de paraatheid van alle betrokken organisaties te waarborgen in een noodsituatie. Na de noodoefening zal er een evaluatie plaats vinden aan de hand waarvan voorstellen ter verbetering zullen worden aangedragen. De luchthaven blijft gedurende de exercitie gewoon operationeel. Alle vluchten zullen regulier worden afgehandeld.

Kolaborativo leidt nationale dialoog

WILLEMSTAD — Vertegenwoordigers van Kolaborativo, het platform voor sociale dialoog tussen werkgevers en werknemers, gaan leiding geven aan het proces van een nationale dialoog om een oplossing te vinden voor de vele problemen waarmee het eiland op dit moment kampt. Doel van dit proces is volgens een persbericht van de Kolaborativo om met gepaste oplossingen te komen voor de crisis op het eiland.

De stakeholders uit de vakbondsector en de commerciële sector, waaronder de vakbondcentrales SSK en CGTC en de werkgeversorganisatie VBC en de Kamer van Koophandel, zijn recent bijeengekomen en tot overeenstemming gekomen over de kernpunten die zij op korte termijn willen bespreken als mogelijke eerste stappen voor een gepaste aanpak van de enorme tekorten van de overheid die onze gemeenschap zwaar treffen op sociaal, financieel en economisch gebied, alsmede tekorten op de betalingsbalans.

Volgens Kolaborativo zal de nationale dialoog plaatsvinden conform de basisregels van de internationale arbeidsorganisatie ILO, met het doel om oplossingen te vinden voor de gevolgen die genomen worden om de uitgaven van de overheid te reduceren. Deze maatregelen zullen de koopkracht, sociale groeperingen, een houdbare economische ontwikkeling en de economie in het algemeen treffen. Het dialoogproces zal open en transparant zijn, aldus de Kolaborativo in een persbericht, en zal zich toeleggen op het uit-

werken van een plan op de korte, middellange en lange termijn door vertegenwoordigers van de overheid en georganiseerde groepen uit het vakbondswezen en de commerciële sector, alsmede sociale groeperingen die representatief zijn voor onze gemeenschap.

Dit proces en de hieruit voortvloeiende resultaten zullen rekening houden met de benodigde balans in het sociale en economische beleid van Curaçao. De sociale partners in Kolaborativo verwachten in nauwe samenwerking met de overheid in een tripartiete dialoog te werken aan oplossingen voor de toenemende liquiditeitsproblemen van het eiland, zoals die zijn uiteengezet door het interim-kabinet tijdens een bijeenkomst van de Staten van vorige week.

Sulvaran: Exclusief interview Amigoe gaf zaken goed weer

WILLEMSTAD — Onafhankelijk Statenlid Glenn Sulvaran heeft geen enkel probleem met het artikel van afgelopen zaterdag in de Amigoe. Het betrof een exclusief interview, waarin Sulvaran voor het eerst openheid van zaken gaf over de reden waarom hij ervoor had gekozen om onafhankelijk Statenlid te worden en de intentieverklaring samen met de partijen PS, Pais en PNP te ondertekenen.

Het Papiamentstalige ochtendblad *Vigilante* beweert in een eigen, vrije en verkeerde vertaling van het artikel, dat volgens de *Amigoe* Sulvaran – toen hij had gehoord dat Lipo Elhage namens de PAR een ontmoeting had met personen van de MFK om drie uur – had besloten om de intentieverklaring te ondertekenen. Het tegendeel is waar.

De *Amigoe* schreef dat het al enkele weken gonsde van de geruchten over contacten tussen leden van de MFK en de PAR in de persoon van Elhage en dat er die vrijdagmiddag geruchten rondgingen dat Elhage contact had met personen gelieerd aan de MFK. In geen enkele quote van Sulvaran staat dat hij op basis van de vermeende contacten tussen Elhage en

de MFK heeft besloten om onafhankelijk Statenlid te worden en de intentieverklaring te ondertekenen. Zelfs PAR-partijvoorzitter Zita Jesus-Leito bevestigde afgelopen maandag dat mensen van de PAR contacten hebben met personen van andere partijen, zoals de MFK. Waar het haar om ging was dat de PAR alleen bij de informateur officieel aan het onderhandelen was. In een gesprek vanochtend met Sulvaran bevestigt hij nogmaals dat hij 'geen problemen' heeft met het artikel en dat in het stuk van de *Amigoe* van zaterdag een correcte voorstelling van zaken werd gegeven.

Foto: Eisel Sumbo

WILLEMSTAD — Scholieren van klas 1 tot 5 van de International School Curaçao (ISC) vierden gisteren Thanksgiving Day. Die wordt vandaag in de VS gevierd met traditionele gerechten zoals kalkoen en pompoentaart.

Thanksgiving is een nationale feestdag, waarop dank wordt gezegd voor de oogst en voor allerlei andere goede dingen. Deze Amerikaanse traditie wordt geassocieerd met een

feest dat door de Pilgrim Fathers zou zijn gevierd in 1621, toen zij in Plymouth in Massachusetts een nederzetting hadden gesticht. Na de barre tocht met de Mayflower vanuit Europa

mislukte de oogst. Toen er, volgens deze theorie, dankzij de hulp van indianen van de Wampanoag-stam en na een Indian Summer in november alsnog geoogst kon worden, volgde de eerste viering van Thanksgiving Day.

Verschillende indianenstammen zien deze feestdag tegenwoordig niet als een

dag waarop men dankbaar moet zijn, maar beschouwen het als het begin van een tragisch proces waardoor zij hun land kwijtraakten en hun populatie werd gedecimeerd. Ieder jaar op Thanksgiving Day komen Wampanoags en andere indianen samen in Plymouth voor het herdenken van hun 'nationale rouwdag'.

Advertenties Curaçao

Naar Mensings Caminada op 1 december!

Van 4 tot 6 pm zal de SINT met zijn Pietjes op bezoek zijn om alle kinderen te verwennen. Koop een kadootje voor uw kid(s) bij ons in de winkel voor 30 november 12 uur 's middags en de kids krijgen dit kadootje van de SINT. Dus..... Op 1 december: gezellig met z'n allen naar MENSING'S CAMINADA!

Maandag t/m zaterdag NON-STOP geopend van 9:00-18:30

Schottgatweg Oost z/n Tel 7370222
www.mensing.com

Ontuchtige stiefvader verdwijnt anderhalf jaar achter tralies

WILLEMSTAD — De Arubaanse D.B. die zijn stiefdochter jarenlang heeft misbruikt is gisterochtend veroordeeld tot 24 maanden celstraf, waarvan zes maanden voorwaardelijk en drie jaar proeftijd. De eis was 31 oktober hoger: 36 maanden cel, waarvan twaalf maanden voorwaardelijk, en een proeftijd van twee jaar met begeleiding van de Reclassering.

De rechter vindt het verhaal van het meisje plausibel en heeft rekening gehouden met de deskundigenrapporten in deze zaak. Er werd echter ook rekening gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de verdachte, en daarom werd hem een gedeeltelijk voorwaardelijke gevangenisstraf opgelegd. Het gaat hier om een universitair opgeleide man met een goed inkomen. Hij scoort hoog op de ladder van indirecte agressie, maar is nooit eerder in aanraking geweest met de politie voor soortgelijke feiten.

De zaak kwam aan het rollen toen het meisje enkele klasgenootjes had verteld wat haar stiefvader met haar deed. B. heeft haar niet gepenetreerd, maar zou wel met ontuchtige handelingen zijn begonnen van het meisje zes jaar oud was en vanuit Aruba naar Curaçao kwam met haar familie. Het slachtoffer zei later ook dat ze gelogen had, zodat ze weer naar Aruba terug kon, omdat ze gepest werd op school. Een klasgenootje zou haar hebben verteld dat als ze zou vertellen dat haar vader haar misbruikte, zij weer

naar Aruba kon. Hetgeen ook is gebeurd.

B. verklaarde tijdens de behandeling van de zaak dat hij het meisje nooit onzedelijk had betast. Volgens de officier zijn er echter genoeg bewijzen dat B. zich schuldig heeft gemaakt aan ontuchtige handelingen met het tot hem toevertrouwde minderjarig kind. De officier van Justitie wees op zijn eigen verklaring dat het gedrag van het meisje al sinds december heel erg was veranderd. Het meisje werd steeds agressiever en wilde onder andere haar huiswerk niet maken. Volgens de verdachte had het meisje al problemen en werd alles onterecht op hem afgeschoven. Volgens de officier van Justitie is het gedrag van het meisje echter veranderd door de seksuele voorlichting – georganiseerd door Hóben Guberná – die het meisje op school had gekregen. Voor officier van justitie Ludmila Vicente is het een duidelijke indicatie dat het slachtofferje toen pas in de gaten had dat wat haar vader met haar deed niet normaal was. Het

meisje dacht waarschijnlijk eerst dat de ontuchtige handelingen iets heel normaal waren wat vaders met hun dochters doen. Misbruikte kinderen gaan zich inderdaad anders gedragen – worden onder andere agressief – als ze te weten komen wat hen is overkomen. Uit het rapport van de kindpsycholoog blijkt dat dit ook duidelijk werd gezegd door het meisje tijdens een studioverhoor, aldus de officier. Ze zei toen tegen de deskundige dat ze meer wist over het on gepaste gedrag van haar vader, nadat 'de mensen met de shirts van Biso nò, kore bai op school langs waren geweest'. Dat zijn dus de seksuele voorlichters van Hóben Guberná.

Niet in beroep
De verdachte hield altijd vol onschuldig te zijn maar gaat niet in beroep tegen het vonnis. Dit om het meisje en haar familie te beschermen voor eventuele onaangename onderzoeken die wederom moeten plaatsvinden voor de behandeling in het hoger beroep, aldus zijn advocaat Quincy Girigorie.

Reisverzekering online afsluiten

www.united.on

Geen verdere actie voor inkeerregeling

DEN HAAG — Er wordt door de **Financial Action Task Force (FATF)** geen actie meer ondernomen met betrekking tot de inkeerregelingen voor mensen met verzwezen belastinginkomsten.

Dat schrijft de Nederlandse minister van Financiën Jeroen Dijsselbloem mede namens Justitie-minister Ivo Opstelten aan de Tweede

Kamer. Dijsselbloem bevestigt hiermee het oordeel van de FATF. "De FATF heeft op basis van de gewijzigde beleidsregels en aanvullende informatie van Curaçao zelf geconcludeerd dat de inkeerregeling van Curaçao niet in strijd is met de uitgangspunten van de FATF en dat er geen verdere actie richting Curaçao zal worden ondernomen", aldus Dijsselbloem in zijn brief.

De FATF maakte zich afgelopen zomer nog zorgen over de inkeerregeling, een mogelijkheid voor mensen om straffeloos verzwezen inkomsten op te geven. Voor de voormalige Curaçaose Justitie-minister Elmer Wilsoe was deze regeling eerder dit jaar de reden voor zijn verzoek aan de Amerikaanse autoriteiten om de beslaglegging op te heffen op rekeningen van Robbie Dos Santos. Hiermee zette

hij de Curaçaose procureur-generaal buiten spel, omdat die eerder geweigerd had een dergelijk verzoek te doen. Wilsoes bemoeienis met een strafrechtelijk onderzoek leidde destijds tot zware kritiek van Nederland. Afgelopen september werden de regels met betrekking tot strafrechtelijke vervolging herzien door de Curaçaose ministers van Financiën en Justitie.

Overvallers doen zich voor als tuinmannen

WILLEMSTAD — De politie arresteerde gistermiddag de 24-jarige man L.G.V. voor een gewelddadige diefstal in de Heelsumstraat. Een tweede man rende weg. Zij deden zich als tuinmannen voor om toegang te krijgen tot het slachtoffer. Dit bevestigde de politie vandaag. Een patrouille rukte uit naar de Heelsumstraat en

de agenten zagen twee mannen wegrennen, die voldeden aan de beschrijving in de binnengekomen meldingen. Toen de mannen de politie zagen, renden zij elk in een andere richting weg. De agenten gingen hen achterna en hebben zelfs schoten gelost. Zij konden echter alleen de 24-jarige man te pakken krijgen. Hij

verzette zich bij de arrestatie en werd met harde hand meegenomen. Volgens het slachtoffer deden de mannen zich als tuinmannen voor en boden gisteren hun diensten aan. De vrouw des huizes zag geen problemen en liet ze de tuin binnen. Eenmaal binnen trachtten de mannen haar direct te over-

vallen, maar renden weg toen zij begon te schreeuwen. De politie heeft in de buurt ook een zwarte tas gevonden met een vuurwapen erin. Volgens de politie is dit waarschijnlijk hetzelfde wapen dat de mannen tijdens het vluchten hebben weggegooid. Het vuurwapen is in beslag genomen voor verder onderzoek.

Toonzetting doet wenkbrauwen fronzen Brief PAR begint met verwijt aan Camelia

WILLEMSTAD — De partijen PS, Pais, PNP en onafhankelijk Statenlid Glenn Sulvaran buigen zich vandaag nog over een brief van de PAR, waarin de partij haar bereidheid uitspreekt om alsnog met de formerende partijen om de tafel zitten. De gistermiddag verstuurde brief heeft door haar toonzetting de wenkbrauwen doen fronzen.

De brief begint met een verwijt aan formateur Glenn Camelia, aan wie de brief is gericht, en de partijen die de intentieverklaring hebben ondertekend. "Vrijdagmiddag om 19 voor zes heeft u de PAR op de hoogte gebracht van de beslissing van de overige partijen om een andere richting op te gaan. De PAR is zeer trots op haar onderhandelings-team dat haar uiterste best heeft gedaan om tot het beste resultaat te komen. Het is betreurenswaardig dat de PAR niet is staats gesteld om ook een keuze te maken, zoals gebruikelijk is wanneer partijen met elkaar aan het onderhandelen zijn." De PAR stelt verder in

haar brief via de media te hebben vernomen dat de partijen die nu met de formateur om de tafel zitten, interesse hebben om de gele partij weer bij de vorming van een nieuwe regering te betrekken. "Hiermee rekeninghoudend willen wij u op de hoogte stellen dat wij bereid zijn om met de formateur samen te werken om te komen tot een regering met een brede basis om zo respect, vrede en rust op het eiland te herstellen." De PAR beëindigt haar brief door te stellen dat zij het respecteert dat het de formateur is die met de leiding van het formatieproces is belast, en dat zij in afwachting blijft van de volgende stappen

van de formateur. De brief is inmiddels geplaatst op de agenda van een bijeenkomst van de formerende partijen, die in de loop van vandaag zal plaatsvinden. Zij zullen een standpunt bepalen over wat er met het verzoek van de PAR gedaan moet worden.

Op dit moment steunen elf Statenleden de intentieverklaring die afgelopen vrijdag is ondertekend. De Staten tellen 21 leden, waardoor de nieuwe coalitie op een minieme meerderheid in het parlement kan steunen. De partijen die nu om de tafel zitten wensen een zo breed mogelijke coalitie en de PAR heeft tijdens een persconferentie afgelopen maandag de bereidheid getoond in gesprek te willen blijven met de partijen over een coalitievorming. Met de PAR erbij zou de nieuwe coalitie kunnen steunen op 14 van de 21 Statenzetels.

Nieuw bestuur UGTK/Cadmu

Foto: Edeel Simbo

Oud-politicus en columnist Ricardo Isebia spreekt de aanwezigen toe tijdens het statutair congres van UGTK/Cadmu.

WILLEMSTAD — De tripartiete sociale dialoog moet wettelijk worden vastgelegd. Dit is een van de conclusies van het zevende statutaire congres van vakbond UGTK/Cadmu, dat gisteren werd gehouden. Tijdens het congres werd een nieuw bestuur gekozen, terwijl er ook werd stilgestaan bij de huidige situatie op politiek en maatschappelijk gebied.

Er was maar een tegenkandidaat voor een van de bestuursfuncties, namelijk die van penningmeester. Marletti Bilkerdijk werd door de leden gekozen. Het bestuur van de vakbond bestaat verder uit Wendell Meulen (voorzitter), Sharline Macaya (secretaris) en de leden Christopher Adamus, Frances Cleopa, Earl Virginia en Rodney Molina. Voorzitter Meulen gaat nu zijn tweede bestuursperiode aan het hoofd van UGTK/Cadmu in. Het statutair congres stond

ook in het teken van een toespraak van orde van columnist en oud-politicus Ricardo Isebia, die een analyse gaf van de relatie tussen het vakbondswezen en de politiek vanaf de jaren vijftig van de vorige eeuw tot nu toe. Ook besteedde hij aandacht aan de laatste politieke ontwikkelingen op het eiland. Volgens vakbondsvoorzitter Meulen stond Isebia stil bij het belang voor het vakbondswezen om participatie te krijgen in de beleidsbepaling van de regering. In

dit verband breekt Meulen een lans voor het wettelijk op laten nemen van de tripartiete sociale dialoog. Hij is van mening dat er geen andere weg bestaat dan de dialoog om de problemen van het eiland op te lossen. Na de toespraak van Isebia gingen de aanwezigen met hem in gesprek over de inhoud van zijn toespraak en de actuele politieke ontwikkelingen. Meulen kijkt tevreden terug op het gebeuren van gisteren, en benadrukt dat de lokale geschiedenis op de een of andere manier voor de toekomst bewaard moet worden, om te voorkomen dat die verloren gaat.

12 jaar celstraf voor moord Ser'i Dòmi

WILLEMSTAD — Urwin Marcos heeft gisterochtend twaalf jaar gevangenisstraf gekregen voor het vermoorden van zijn echtgenote Lindarosa Marcos-Coffie in de vroege ochtend van 11 mei. Volgens officier van justitie Ludmila Vicente was er sprake van moord met voorbedachten rade, maar de rechter, Maria Paulides, vond doodslag bewezen.

De verdachte legde tijdens de behandeling van de zaak uit dat hij pas later in de gaten kreeg wat hij gedaan had. Hij was uitzinnig van woede toen hij zijn echtgenote met een andere man zag en zou een 'blackout' hebben gekregen. Volgens de rechter is Marcos echter volledig toerekeningsvatbaar en is er geen sprake van een 'blackout'.

Voor Vicente zijn er genoeg bewijzen dat Marcos zijn vrouw met voorbedachten rade heeft vermoord. Ze wees op diverse dreigende tekstberichten, die de verdachte in de dagen voor de moord naar zijn echtgenote stuurde. Zo schreef hij: "Er zal een tragedie zijn. Je zult onder de grond verdwijnen. Heb je al alles geregeld voor de begrafenis?" Verder heeft hij tegen hun minderjarige dochter gezegd: "Ik heb mijn ziel aan de duivel verkocht. Je zult je moeder nooit meer zien en wij zullen ook zo snel mogelijk bij haar zijn." Marcos ontkent dit, maar de officier hecht waarde aan de verklaring van het meisje. De officier wees er verder ook op dat Marcos voor de moord het slachtoffer dagenlang heeft achtervolgd. Op die bewuste dag parkeerde hij zijn auto tien meter verderop om Lindarosa op te wachten.

Toen hij de andere man zag, liep hij naar zijn auto terug om een 30 centimeter lang mes te halen. Hij stak haar in haar rug, been en hand. Marcos legde de schuld van de dood van Lindarosa bij haar moeder, die zou, net als andere familieleden hebben geweten dat zij vreemdging. Hij zou alles hebben willen uitspreken en willen weten of een andere man de reden was om de relatie te beëindigen. De nabestaanden hebben echter verklaard dat Lindarosa de relatie met Marcos al een tijd voor de moord had beëindigd. Marcos kon dit niet verkopen en bleef haar achtervolgen, lastig vallen en met de dood bedreigen. Ze hadden hem al een paar keer eerder in de buurt van de woning gezien. Volgens het deskundigenrapport is Marcos volledig toerekeningsvatbaar en heeft hij

narcistische trekken, maar de kans op recidive is laag. Volgens zijn advocaat had Marcos vrijgesproken moeten worden. Hij wees op het 'verkeerde gedrag' van het slachtoffer enkele weken voor de moord, het vreemdgaan en dat de 'nieuwe' man bij haar familieleden bekend was. De advocaat is ook van mening dat de nabestaanden en ook de andere man meer hadden kunnen doen om Lindarosa te redden.

Claim afgewezen
De nabestaanden hadden verder een claim ingediend voor immateriële schade ter hoogte van 15.000 gulden, als voorschot. De advocaat heeft de rechter verzocht om het verzoek af te wijzen en dit heeft de rechter ook gedaan. Volgens de rechter moeten de nabestaanden hiervoor naar een civiele rechter stappen.

Jeroen Recourt (PvdA) voorzitter Koninkrijksrelaties

Jeroen Recourt

Recourt verwacht dat hij als voorzitter een belangrijke bijdrage kan leveren aan de relatie met de Statenleden en regeringen van Curaçao, Aruba en St. Maarten. "Ik wil bijdragen aan een constructief onderhoud en vind het belangrijk om draagvlak te creëren. Het Interparlementair Koninkrijksoverleg is daar een belangrijk instrument in", aldus Recourt. Hij gaf wel aan dat het overleg, dat onder voorbehoud voor januari gepland was, mogelijk niet door zal gaan gezien de recente

verkiezingen en formatiebesprekingen op Curaçao. Scheidend voorzitter Brigitte van der Burg van de VVD sprak de hoop uit dat de relatie tussen de parlementen van de vier landen, die de afgelopen jaren is opgebouwd, verstevigd zal worden. Ze zei daar alle vertrouwen in te hebben, aangezien Recourt een echte Koninkrijksburger is. Recourt was van 2006 tot 2010 rechter bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie voor de Nederlandse Antillen en Aruba.

Advertenties Curaçao

Auto raakt voetganger

WILLEMSTAD — Op de Fokkerweg in Salina werd dinsdagavond een 40-jarige voetganger geraakt door de spiegel van een passerende truck.

De voetganger was bezig de weg over te steken, maar

struikelde over de stoep en werd toen geraakt door de spiegel van de truck. Daardoor viel de man op de grond. Hij had verwondingen aan zijn gezicht. Een ambulance vervoerde hem naar de polikliniek voor behandeling.

TV Amplifier Services
REPEREERT ALLE MERKEN
tv's, flatscreen plasma, LCD, radio amplifier, snel en professioneel.
Wij halen alles bij u op en leveren het als nieuw af.
Voor een afspraak, bel:
tel. 520-3692 / 667-0213
Wij werken uitsluitend volgens afspraak.

Time to Party...learn to dance NOW!
★SALSA ★KIZOMBA ★BACHATA
★ZOUK & More...
Yoga • Bellydancing • Move with 'D'
De nieuwe cursussen starten weer vanaf 26 November!
Schrijf je vandaag nog in:
www.salsationcuracao.com
524-5974 / 511-8127

Art de Avila 2012 Kwon Duo
Yoon Kwon, Violin and Min Kwon, Piano
Saturday, November 24, 5:00 p.m.
The Governor's Palace, Fort Amsterdam
KWON AMERICANA
Works by Bernstein, Copland, Gershwin and Other Surprises
Sunday, November 25, 11:00 a.m., La Belle Alliance
AROUND THE WORLD IN 60 MINUTES
From Mozart to Traditional Korean Folk Songs
Naf 50.- p.p., Children and Students Naf 15.-
La Belle Alliance
AVILA HOTEL - Penstraat 130
Tel: 461-4377 - Fax: 461-1493 - www.avilahotel.com

Be our guest at the Hilton
Starting at **US\$ 109*** per room per night
Rate Includes:
Accommodation for two persons in an island view room.
Full American breakfast buffet
Contact our reservations department at
+599-9-462 5000 ext. 6001/6002
email: reservations.curacao@hilton.com
*Children up to 17 years stay free in room, max 4 persons per room
*Children under 5 yrs out free
*Children under 12 yrs have breakfast free and 50% discount on other meals with parents.
© Hilton Worldwide 2011
Hilton Curaçao
H HONORS
* Extra person in room \$20. Excluding 18.84% service charge and taxes. Valid only on Friday to Sunday. Valid until December 16, 2012. Valid for Dutch Caribbean residents with valid ID card. Rate subject to availability upon making reservation. Fee for additional adult in room applies.

In de speeltuin kom je ze tegen...
APEN EN ZEEROVERS
Veel speelplezier beleven kinderen in de nieuwe speeltuin van Brakkeput Mei Mei. Ze kunnen er schommelen en klimmen als aapjes, langs de touwladder naar boven en weer naar beneden glijden als piraten. De speeltuin vormt in combinatie met een ruim terras en catering op maat dé ideale plek voor het organiseren van een geweldig verjaardagsfeest. Midgetgolfen en Jeu de Boules kan ook.
Activiteitenpark open 16.00 - 22.00 uur
Restaurant open 18.00 - 23.00 uur
Voor reserveringen: 767 1500
Ga je met mij naar Mei Mei?
RESTAURANT • MIDGETGOLF • EVENEMENTENLOCATIE • JEU DE BOULES • SPEELTUIJN

Promotie Curaçaose: Slavernij in perspectief

WILLEMSTAD — Valika Smeulders is de afgelopen week aan de Erasmus Universiteit Rotterdam gepromoveerd tot doctor. Zij verdedigde met succes haar proefschrift 'Slavernij in perspectief: Mondialisering en erfgoed in Suriname, Ghana, Zuid-Afrika en Curaçao'.

Veel samenlevingen worstelen met de presentatie van hun verleden. Oorlogen, onderdrukking en uitsluiting zijn geen gemakkelijke thema's. Vanaf het einde van de twintigste eeuw wordt in musea, bij monumenten en op andere locaties vaker stilgestaan bij het koloniale slavernijverleden. In haar promotieonderzoek concludeert Smeulders dat deze nieuwe presentaties echter zeer uiteenlopende perspectieven weergeven. Ze onderzocht de vertegenwoordiging van nazaten in de presentaties zelf, in de productie en bij de bezoekers van presentaties. Er zijn mensen die het verleden bij voorkeur zien als het verhaal van de koloniale machthebbers, terwijl anderen het perspectief benadrukken van de mensen die tot slaaf werden gemaakt. Internationale samenwerking, financieringsstromen en het internationale publiek hebben een aanzienlijke invloed op de nieuwe presentaties. Deze invloed kan op gespannen voet staan met de manier waarop het verleden op nationaal niveau wordt belicht. Nationaal wordt het verleden vaak ingezet als instrument om sociale cohesie te bevorderen. Het slavernijverleden leent zich daar echter niet gemakkelijk voor.

Vaak vermeden thema
Het thema wordt daarom nog

Valika Smeulders ontvangt haar bul

vaak vermeden. In veel presentaties blijft het verband tussen welvaart en onderdrukking nog steeds onderbelicht. Ook worden tentoonstellingen vaker neergezet op plaatsen waar het vertoon van de koloniale macht centraal staat, en niet op plaatsen waar het verzet tegen die macht plaatsvond. Toch worden ook slavernijpresentaties goed bezocht. Dat het aanwezige publiek uit mensen van allerlei nationaliteiten en achtergronden bestaat, laat zien dat er brede belangstelling is voor de ervaring van slavernij. In het publieke debat over slavernij wordt vaak de zwart-wit tegenstelling benadrukt: veel slachtoffers waren West-Afrikaans, veel daders waren Europees. Ook deze nadruk op 'ras' is een erfenis van de trans-Atlantische geschiedenis. De bevindingen in Zuid-Afrika (waar de helft van de slaafgemaakten

afkomstig was uit het gebied rondom de Indische Oceaan) en Ghana, waar lokale slavernij bestond, wijzen op een andere verklaring voor de hedendaagse versies van het verleden. Wat verteld wordt, is eerder te verklaren vanuit de affiniteit die de vertellers

voelen met hetzij machthebbers, hetzij onderdrukte groepen. Uiteindelijk zegt het presenteren van het slavernijverleden vooral iets over de bereidheid van samenlevingen om te praten over de sociaal-economische verhoudingen van toen en nu.

Valika Smeulders

Valika Smeulders (1969) is oud-student van het vwo op het Peter Stuyvesant College. Daarna volgde ze de managementvariant van Talen en Culturen van Latijns-Amerika aan de Rijksuniversiteit Leiden. Na het behalen van haar MA-bul heeft ze enkele jaren als projectmanager gewerkt. Daarnaast specialiseerde zij zich als freelance journalist en onderzoeker in diversiteit in Nederland, met name de positie van de Nederlands-Antilliaanse gemeenschap. Voor haar promotieonderzoek aan de Erasmus Universiteit Leiden deed zij veldwerk op erfgoedlocaties in Suriname, Ghana, Zuid-Afrika en Curaçao. Momenteel is zij werkzaam bij het Tropenmuseum in Amsterdam. Daarnaast werkt zij aan verschillende publicaties over erfgoedpresentaties, erfgoedproductie en -consumptie.

Baby kan al depressief zijn in de baarmoeder

WILLEMSTAD — Zelfs een baby kan in de buik van zijn of haar moeder kampen met depressieve klachten. Dat zei kinderpsychiater Karin Hermans tijdens het symposium 'Depression: a global crisis' afgelopen week in haar presentatie 'depressie bij kind en jeugd'.

Het komt voor als de moeder veel stress heeft, door bijvoorbeeld problemen in de relatie. Daardoor gaat het stresshormoon omhoog en baant zich een weg door de placenta. Na de geboorte kunnen de klachten zich uiten in extreem veel huilen, slecht slapen of onvoldoende groeien. De baby weert contact af en lijkt ontoestbaar. De depressie bij de baby leidt dan vaak weer tot depressie bij de moeder. Met begeleiding kunnen ouders al in het ziekenhuis leren om beter contact te leggen met hun kind.

Depressie, een gevoel van neerslachtigheid dat lang duurt, komt bij 2 tot 4 procent van de kinderen voor en in de adolescentie bij 4 tot 8 procent, waarbij het percentage meisjes groter is. Het hoeft niet te leiden tot depressie op volwassen leeftijd.

Geen gedragsstoornis
Bij een peuter of kleuter uit de depressie zich vaak met angstgevoelens, het kind huilt sneller, trekt veel aandacht of heeft vaak buikpijn. Ook kan het kind agressief gedrag vertonen. Op de basisschool kan het kind problemen met de concentratie krijgen, wat de leerprestaties beïnvloedt en de eigen-

waarde doet dalen. Het kind kan ongehoorzaam worden, opstandig of onbeschoft. Dit wordt vaak verward met gedragsstoornis. Bij tieners is er vaak sprake van stemmingsschommelingen, een schuldgevoel, hypochondrie, er wordt veel gepeikerd of er heerst een zelfmoordgevoel. Door een verstoord slaap-waakritme ontstaat er vermoeidheid. De tiener zondert zich af, kan drugs of drank gaan gebruiken of promiscue gedrag. "Het was altijd zo'n vrolijk en sociaal kind. Nu zoekt het steeds ruzie of zit op zijn kamer", is een veel gehoorde uitspraak.

Vorm
De meeste hulp bij de praktijk Yudaboyu van Hermans wordt gezocht door de scholen, omdat de leerling immers voor extra werk zorgt. Diagnostiek moet uitwijzen aan welke vorm van depressie het kind lijdt en welke behandelmethoden kunnen worden toegepast. Bij een lichte depressie kan begeleiding door een psycholoog voldoende zijn. Niet alle depressieve kinderen hoeven naar een psychiater. Bij een matige vorm volgt vaak psychologische behandeling en begeleiding van de ouders. Bij een ernstige vorm van

depressie wordt dikwijls medicatie voorgeschreven en behandeling en begeleiding van respectievelijk het kind en de ouders.

Alarmsignalen

Hermans waarschuwt voor de alarmsignalen die bij een depressie horen. Zoals een afscheidsbrief of het weggeven van spullen. Ernstig disfunctioneren binnen een gezin of op school of meerdere episodes van een depressie. Een depressie bij een kind kan ontstaan omdat het erfelijk belast is. Maar ook door een trauma, omdat het gepest wordt. Het zelfbeeld daalt en het kind krijgt nog minder zelfvertrouwen. Soms kan het slachtoffer het niet meer aan, dan slaat het de dader in elkaar. Dat is extra zwaar, omdat hij- of zijzelf dan wordt gestraft. Sociaal zwakke kinderen trekken zich terug in een isolement, het kan leiden tot lichamelijke klachten, zoals buikpijn. Andere kenmerken zijn ernstig zwart-wit denken. Kinderen met een laag dan wel hoog IQ lopen ook meer kans op een depressie, omdat ze vaak de binding met de klas missen.

Mismatch leraar

Binnen het gezin kunnen financiële problemen de oorzaak zijn, weinig sociale contacten of een inadequate opvoedingsstijl. De ouders zijn te streng of juist veel te toegevend. Ook

drugs- of drankgebruik, mishandeling, misbruik en/of verwaarlozing zijn risicofactoren. Daarnaast zijn er andere factoren als overlijden, verhuizen, ziekte of een scheiding die een depressie bij een kind kunnen veroorzaken, net als het veranderen van school. Ook een mismatch tussen leraar en leerling kan een oorzaak zijn. "De oplossing kan heel simpel zijn door het kind in een andere klas te plaatsen, in plaats van gelijk een andere school", zegt Hermans. "Depressie komt dus op alle leeftijden voor. Een kinderdressie kan ernstige gevolgen hebben, het is dus zaak om er ook wat aan te doen."

Dag van de muzikant 2012 slecht jaar voor muziekfestiviteiten

WILLEMSTAD — Asosiasion di Músiko i Artista di Kòrsou (Amak) viert vandaag de dag van de muzikant. Op deze dag worden verschillende personen en organisaties, die zich in 2012 hebben ingezet om lokale muziek te promoten, geëerd. Volgens Amak was 2012 vanwege de verslechterde economische situatie geen goed jaar voor het uitgaansleven.

Vanwege de verslechterde economie is het bezoekersaantal van muziek evenementen gedaald. Festiviteiten die in het verleden konden rekenen op een massaal publiek kregen dit jaar een tegenslag te verwerken. Volgens Amak is dit begrijpelijk, omdat degenen die vaak uitgaan net degenen zijn die beperkte inkomsten hebben en dus nu hun uitgaanspatroon verder hebben aangepast aan hun budget. Ook de stijging van criminaliteit heeft de culturele sector

geen goed gedaan. De verslechterde economische situatie heeft er wel toe geleid dat muzikanten meer zijn gaan streven naar kwaliteit. Zo volgen er volgens Amak verschillende online-musiekcurssussen op gevorderd niveau. Ook staken activiteiten zoals het Tumbafestival, carnaval, Festival di Kantadó Mayó, Un Kanto pa Kòrsou en het North Sea Jazz Festival er met kop en schouders bovenuit. Ook Stichting Belasting Accountantsbureau (SBAB) krijgt

een pluim van de muziekassociatie. Naast het goedbezochte moederdagconcert geeft de stichting met haar road shows een podium aan lokale artiesten, geen enkele muziekstijl slaat ze hierbij over. Daarom krijgt de overheidsstichting de Edgar Supriano-prijs uitgekeerd. Net als Tipico Pasa Bon, Gilbert 'Dibo' Doran, Jil's band en Eldrison Eugenia. De Plaka Estimulo gaat naar Los Caramelitas en de Pen di Mérito gaat naar Melvin Bernabela en Raul Rosales vanwege hun jarenlange inzet in de muziekindustrie.

Het bestuur van Amak hoopt dat 2013 een beter jaar zal zijn voor het Curaçaose uitgaansleven en dat musici en artiesten geïnspireerd blijven om hun prestaties te verbeteren.

Open dag Drazans in nieuw pand

WILLEMSTAD — Jeugdtheaterschool Drazans houdt aanstaande zaterdag een open dag in het nieuwe pand aan de Kraayenhofstraat 20 te Mundo Nobo. Kinderen en jongeren in de leeftijd van 6 tot 18 jaar la-

ten zien wat ze de afgelopen tijd geleerd hebben op het gebied van toneel, zang en dans. Ook is er een voorproefje te zien van de nieuwe kindervoorstelling 'Home Alone' en kunnen kinderen zich

inschrijven voor het nieuwe seizoen. De open dag begint om twee uur 's middags. Meer informatie is verkrijgbaar via de telefoonnummers 462-4045 en 560-5656 en e-mail info@drazans.com.

Curaçao Salsa & Bachata Competition 2012

Foto: Edsel Sambo

V.l.n.r.: Sharon Vassell van sponsor Insel Air, organisator Heinrich Provence van Salseros Con Clase en Tu Tu Tango manager Eshter Heemskerke.

WILLEMSTAD — Restaurant TuTu Tango organiseert binnenkort een Salsa & Bachata Competition. Vanaf 21 november tot en met 19 december zullen diverse koppels op woensdagavond tegen elkaar strijden voor prijzen zoals vliegtickets naar de International Salsa Competition in Miami, vliegtickets naar het International Bachata Congress in Sto. Domingo, vliegtickets naar Colombia en nog veel meer.

De voorrondes vinden plaats op de eerste drie wedstrijd-avonden waarin elk koppel zijn Salsa- en Bachata-talent presenteert. Elk optreden wordt beoordeeld op originaliteit, techniek en uitstraling door een vakkundige jury en

het aanwezige publiek. De finale vindt plaats op 19 december. Het evenement vindt altijd plaats op de woensdagavond namelijk op 28 november (voorronde) en 5 (open avond), 12 (voorronde) en 19 december (finale) vanaf ne-

gen uur 's avonds. Op pakjesavond laten de deelnemers hun talenten zien op het gebied van andere dansen zoals breakdance, kizomba, zouk en hip hop. De Salsa & Bachata Competition 2012 wordt gesponsord door Inselair, Polar, Bazardi, Omni Electronics en Happy Hours Curaçao. De entree voor de wedstrijdavonden in Tu Tu Tango is gratis. Het restaurant blijft op de wedstrijdavonden open voor publiek. Op deze avonden is er ook muziek van een live band en Latin DJ Con Clase.

Advertenties Curaçao

JAPANESE BEST, BACKED BY CURAÇAO'S FINEST

Eind 2012 Denyo Super Specials !
Een super betrouwbare Denyo generator met automatisch opstart en schakel systeem, volledig geïnstalleerd vanaf Naf 18.000 ex OB.
Geldig voor aankopen tot eind Nov 2012.

Schnog Imports .. your generator specialist !
Kaya W. F. G. (Jombi) Mensing # 43 - Curacao, Netherlands Antilles - Tel.: (599-9) 465 0480 - Fax: (599-9) 465 0482
Website: www.schnogimports.com E-mail: schnogimports@onenet.an KvK # 102098888 - Banking MCB # 18427507

Wakker blijven!

Nieuw model Naf 4.650

Slechts één blik op ons nieuwste designbed, de Lifestyle 101, en je krijgt zin om direct heerlijk in slaap te vallen. Dit is echter het moment om wakker te blijven en te profiteren van deze unieke kans: Swiss Sense-kwaliteit voor een lagere prijs dan ooit. De Lifestyle 101 is comfortabel, strak, duurzaam en...elektrisch verstelbaar, waardoor het een echt lifestyle-meubel wordt.

Zet nu de stap naar superieur slapen!

Swiss Sense®
BOXSPRINGS & MATRASEN
www.swiss-sense-caribbean.com

50% KORTING OP MATRAS- TOPPER

LIFESTYLE
by Swiss Sense

Curaçao Seru Loraweg, Tel. 767 0017 | Bonaire Homestyle, Kaya Amsterdam 25, Tel. 717 3060

Facebook icon

*Elektrisch verstelbaar excl. matras-topper en 6% OB.

Rekenkamer ziet ruimte voor betere samenwerking

DEN HAAG — De Algemene Rekenkamer ziet ruimte voor verbetering van de afspraken tussen Nederland en de drie openbare lichamen Bonaire, St. Eustatius en Saba. Op het terrein van onderwijs en zorg worden wat dat betreft wel vorderingen gemaakt. De bestuurders van de eilanden hebben suggesties gedaan voor verbeteringen, die de Rekenkamer heeft overgenomen. Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft wel wat punten van kritiek.

door onze correspondent
Otti Thomas

De conclusies staan in het vandaag gepubliceerde rapport 'Rijks-overheid en Caribisch Nederland: naleving van afspraken'. Het is bedoeld om helderheid te verschaffen over afspraken die vaak onderwerp van debat zijn, namelijk de terughoudendheid bij de invoering van nieuwe wetten, de verbetering van de voorzieningen en de inspraak van de eilanden. De Rekenkamer beperkte zich tot de terreinen onderwijs en zorg, omdat het over voorzieningen gaat waar de meeste inwoners mee te maken hebben en omdat er veel geld mee gemoeid is. "De bevindingen en conclusies over de naleving van de afspraken op het gebied van onderwijs en zorg gelden uiteraard alleen voor deze terreinen, maar kunnen wel dienen om de samenwerking op andere beleidsterreinen aan te spiegelen", aldus de Rekenkamer. Een belangrijke conclusie is dat afspraken en doelstellingen vaak niet concreet genoeg zijn. "De bestuurlijke afspraken tussen de Rijksoverheid en

de openbare lichamen over het voorzieningenniveau zijn op een hoog abstractieniveau gemaakt", aldus de Rekenkamer. "Uit de gesprekken die wij hebben gevoerd met de bestuurders en medewerkers van de openbare lichamen kwam naar voren dat zij per beleidsterrein behoefte hebben aan het benoemen van het gewenste voorzieningenniveau. Er moet dus per beleidsterrein worden vastgesteld wat de uitgangspositie is, wat het gewenste voorzieningenniveau is en wat er moet gebeuren om dat niveau te bereiken", schrijft de Rekenkamer. Op het gebied van onderwijs en zorg is dat tot op zekere hoogte wel gebeurd. Het ministerie van Onderwijs streeft bijvoorbeeld naar een niveau, waarbij leerlingen zonder problemen vervolgonderwijs in Nederland kunnen volgen en probeert dat onder meer te bereiken door de kwaliteit te verbeteren van leraren, schoolbesturen, leermiddelen en huisvesting. In de zorg zijn er nog geen concrete doelstellingen voor alle terreinen, maar er is bijvoorbeeld wel een algemene zorgverzekering ingevoerd.

De Rekenkamer is positief over de invoering van een procedure die zorgt voor terughoudendheid bij de invoering van nieuwe wetten, zoals overleg tussen verschillende ministeries en met de Bestuurscolleges en de verplichte argumentatie waarom een wet nodig is. Op de terreinen onderwijs en zorg is bijvoorbeeld duidelijk aangegeven waarom met de invoering van bepaalde wetten niet gewacht kon worden. Maar het blijft volgens de Rekenkamer over het algemeen onduidelijk welke wetten zo belangrijk zijn dat de invoering niet kan worden uitgesteld. De Rekenkamer is tot slot ook redelijk positief over de consultatie van de eilandsbesturen, waarover ook duidelijke afspraken zijn gemaakt, hoewel het per ministerie verschilt in welke stadium de Bestuurscolleges betrokken worden. "Bij ons onderzoek op de eilanden deden bestuurders en medewerkers van de openbare lichamen suggesties om het proces van consultatie te verbeteren. Een van de suggesties is een planning van aankomende voorstellen, zodat de openbare lichamen weten welke wet- en regelgeving op welk moment verwacht kan worden en daarvoor de nodige voorbereidingen kunnen treffen. (...) Een andere suggestie is dat de wetsvoorstellen worden voorzien van een korte samenvatting of toelichting. Op die manier

kan de eilandsecretaris het voorstel intern efficiënter uitzetten bij de juiste personen voor de consultatie," aldus de Rekenkamer, die deze suggesties onderschrijft.

De Bestuurscolleges van Bonaire, Sint Eustatius en Saba hebben aangegeven dat ze het eens zijn met de conclusies van de Rekenkamer. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken stelt mede namens de ministeries van Onderwijs en Gezondheidszorg dat de conclusies gezien worden als een aansporing om door te gaan op de ingeslagen weg en de betrokkenheid van de Bestuurscolleges te verbeteren. Het ministerie heeft ook een punt van kritiek. Het is volgens het ministerie helemaal niet onduidelijk voor welke wetten er wel of geen terughoudendheid geldt; noodzakelijke wetten maakten deel uit van het transitiepakket met onder meer wetgeving over bestuur en begrotingsbeleid, wetgeving die in het Antilliaanse staatsbestel onvolldaade was en wetgeving die noodzakelijk om het mandaat van de ministers te regelen. In een reactie stelt de Rekenkamer dat de onduidelijkheid blijft bestaan: "In ons rapport benadrukken we dat onduidelijk is welke wetgeving tot het transitiepakket behoort en daarmee is uitgezonderd van legislatieve terughoudendheid. Dat is wat ons betreft nog steeds onduidelijk."

Koraalduivel breidt zich uit bij de stranden

MULLET BAY — De koraalduivel, Lionfish, breidt zich uit voor de kust. Dit is vorige week vastgesteld door de Nature Foundation, die de giftige vissen vooral bij bepaalde stranden heeft aangetroffen. Toename is niet waargenomen in het Man of War Shoal Marine Park, waar de duikcentra en de vissers samenwerken om deze vissoort onder controle te houden. "Wij hebben op één dag tien vissen naar boven gehaald bij de zwemstranden aan de Nederlandse kant. Hoewel deze stranden nu vrij van koraalduivel schijnen te zijn, keren wij na een week terug om de situatie verder te controleren", stelt Nature Foundation. De Stichting werkt ook samen met verschillende universiteiten van de Verenigde Staten in een onderzoek naar de aanwezigheid van natuurlijke parasieten in het water. Dit kan ook van invloed zijn op de aanwezigheid van de koraalduivel voor de kust.

Duncan vrij in plan voor Justice Park

DEN HAAG — De regering van St. Maarten mag zelf beslissen of ze een Justice Park wil bouwen. Dat schrijft de Nederlandse minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Ronald Plasterk aan de Tweede Kamerleden André Bosman van de VVD en Ronald van Raak van de SP.

De twee parlementariërs hadden opheldering gevraagd over het plan van de Sintmaartense Justitieminister Roland Duncan en de gevolgen van de investering van 100 miljoen dollar op de begroting. "Ik kan niet tegemoet komen aan dit ver-

zoek", antwoordt Duncan. "St. Maarten is een autonoom land en de beleidsvoorname van de minister van Justitie van St. Maarten vallen niet onder mijn verantwoordelijkheid." De minister voegt daaraan toe dat Nederland er alleen

bij betrokken is als de bouw gevolgen heeft voor de uitvoering van de Plannen van Aanpak, die zijn vastgelegd in een Algemene Maatregel van Rijksbestuur, of in strijd is met de Rijkswet Financieel Toezicht. "Overigens wordt er in dat laatste geval gekeken of de totale begroting sluitend is en niet naar de inhoud van het beleid. Het is aan de regering van St. Maarten zelf om beleidskeuzes te maken", aldus Plasterk.

Advertenties Curaçao

BLACK FRIDAY

COLOR SHOPPING

UP TO 50% DISCOUNT

*ON SELECTED ITEMS

Store opening hours 9:00 am to 6:30 pm.

November 23, 2012

UNITED COLORS OF BENETTON.

Bonairiaanse ondernemers verdwenen uit supermarktbusiness

KRALENDIJK — De tijd dat het exploiteren van een supermarkt nog een Bonairiaanse aangelegenheid was, is praktisch voorbij. Er zijn geen supermarkten meer in Bonairiaanse handen. Zij zijn nu allemaal in het bezit van voornamelijk Chinese en Nederlandse-Europese ondernemers.

Progreso Supermarket, de laatste supermarkt die nog in eigendom was van een Bonairiaanse entrepreneur, Rogoberto 'Boeisi' Martinez, is opgekocht door een Chinese investeerder. Ook zijn er aanhoudende geruchten, dat er Chinese belangstelling is om More For Less over te nemen. Bijna een halve eeuw geleden zette de trend zich in, dat Bonairianen ook

belangstelling begonnen te tonen voor het exploiteren van supermarkten. Die belangstelling nam toe, nadat de familie Gerharts de eerste supermarkt opende op de hoek van de huidige Kaya Lodewijk D. Gerharts en Kaya Sur Bartola. De ingang van de eerste supermarkt, de Handelsmij Kralendijk, lag toen aan de Kerkweg. Deze supermarkt werd later opgekocht door de Hendersongroep, die ook supermarkten exploiteerde op Curaçao. In de jaren zeventig open- de Clive Marchena, naast die supermarkt, de Cultimara Supermarket. Later werd hij partner met zijn neef Ramonsito Booi en Cultimara werd uitgebreid tot wat tegenwoordig Top Supermarket heet. Later werd Cultimara opnieuw verkocht, maar de supermarkt bleef haar naam

behouden. Eind vorig jaar kwam er een eind aan het Cultimaratijdperk, toen het bedrijf failliet ging, na beslaglegging door de Belastingdienst. Het bedrijf werd dit jaar opgekocht door een Chinese zakenman en opereert nu onder de naam Top Supermarket. Door de toegenomen belangstelling van vooral Chinese zakenlieden voor de supermarktsector op Bonaire, zijn dit jaar al verschillende supermarkten overgenomen van Bonairiaanse ondernemers. In Rincon is Tusnara Supermarket van Max Booi, een Chinese onderneming geworden en ook Progreso Supermarket in Antriol van de familie Martinez is overgenomen door een Chinese familie. De andere drie supermarkten zijn nog in handen van ondernemers van Europees-Nederlandse afkomst.

De twee grootste daarvan zijn 'Warehouse' en 'Van den Tweel Supermerket', beide gelegen aan de Kaya Industria. De derde, tevens de kleinste van de drie, is More For Less, aan de Kaya Nikiboko Nort, hoewel er aanhoudende geruchten de ronde doen, dat er ook Chinese belangstelling bestaat om dit bedrijf over te nemen. Dit wordt echter ontkend door de eigenaars. De Chinese overnames markeren een tijdperk van nieuwe belangstelling voor investeringen door de Chinese gemeenschap op het eiland in andere sectoren, dan alleen maar in Chinese restaurants en snacks. De belangstelling voor overnames van toko's en supermarkten door Chinese handelaars lijkt voorlopig niet te stuiten.

CBCS moet bouw tunnel financieren

PHILIPSBURG — De minister van Infrastructuur, William Marlin (NA), is het niet eens met zijn voorganger Theo Heyliger (UP), die de constructiekosten van een tunnel op 200 miljoen dollar heeft geschat. Dit is een zware last voor de bevolking, die hoge tol en andere heffingen moet betalen voor het project, dat gefinancierd moet worden door de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten.

Heyliger noemt het project een onrealistische droom van Marlin, die volgens hem geen gedegen studie naar de mogelijkheden voor constructie heeft laten doen. Volgens Heyliger om de lening voor de bouw terug te kunnen betalen zou elke inwoner van Nederlands St. Maarten minstens drie tot vier maal per dag

door de tunnel moeten rijden, zodat elke auto 4 dollar per dag betaalt. "En dan hebben wij geen rekening gehouden met onderhoud. Het is belachelijk." Marlin legt uit dat het geesteskind van Heyliger, de 'Simpson Bay Causeway' de verkeersopstopping van plaats verandert. Zijn schattingen wijzen uit dat de tunnel minder dan de helft van de door Heyliger genoemde kosten, dus minder dan 100 miljoen, vraagt. Een week geleden heeft Marlin nog verklaard dat er geen concrete gegevens voorhanden zijn en de ingenieurs een rapport over de mogelijke bouw van de tunnel moeten opstellen. De tunnel die de overheid wil bouwen moet gefinancierd worden door de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten. Men zal pogingen hiertoe onderne-

Laat zieke kinderen weer even kind zijn.

This season we want to help you

valid until December 31st pay CASH price in more than one installment

Stretch your FLORIN

#3SWTW-4800YQ
8kg automatic
8 cycle washer
220V/50Hz
1,185.00

#2DWTW-4740YQ
8kg automatic
8 cycle washer
true 120V/50Hz
1,029.00

#3DWE2-5205SQ
10kg clothes
dryer 220V/50Hz
985.00

#3XWGD-5705SW
10kg clothes
GAS dryer
220V/50Hz
1,319.00

#HDW-1011-WG
10kg DUET • 1100 RPM
front load washer
2,785.00

#AWOD-6528
7kg (55L) 60cm
front load washer
1200 RPM • 220V/50Hz
1,595.00

“GANA BO KORIENTE” with Whirlpool

WITH EVERY PURCHASE OF A WHIRLPOOL WASHER OR DRYER OR WHIRLPOOL COMBO RECEIVE Tide laundry detergent; protection cover & raffle ticket to compete in “Gana Bo Koriente ku Whirlpool”

* Prize consists of one month of electricity bill paid, up to a maximum amount of Nfl. 1000,- (=onethousand guilders). Winner must present electricity bill of previous month. Raffle will be held December 5th, 2012 at Wimco. Offer valid from September 29th to December 5th, 2012.

WIMCO fun miles just a mile away

Sallisa ☎ 461-1833 • Sts. Maria ☎ 869-3050 • www.wimco-nv.com All our products carry our WARRANTY seal!

Yudando Bo Tur Dia

Zorgen over bezuiniging in gevangeniswezen

HILVERSUM — In het gevangeniswezen heerst grote bezorgdheid over de gevolgen van de komende bezuiniging van 100 miljoen euro. “Ze slopen het gevangeniswezen”, zei voorzitter Bert Koops van de ondernemingsraad van het gevangeniswezen gisteravond in het tv-programma *Nieuwsuur*.

Hij voorspelt sluiting van een groot aantal gevangenissen. “Er blijft bijna niets over. In sommige regio's zullen er grote drama's ontstaan, drama's met het personeel”, voorspelt Koops.

Het ministerie van Veiligheid en Justitie laat in een reactie weten dat staatssecretaris Fred Teeven volgend voorjaar met zijn plannen komt om aan de bezuinigingen te voldoen.

Volgens het ministerie is er nog geen enkel besluit genomen. “Voorjaar 2013 komt Teeven met een masterplan, dat in kaart brengt hoe de bezuinigingen bij de Dienst Justitiële Inrichtingen op een verantwoorde

Foto: Wikipedia

‘De Koepel’ in Breda. Er zouden 11 van de 29 gevangeniscomplexen dicht moeten waardoor ongeveer 700 banen zullen verdwijnen.

manier vorm kunnen worden gegeven. In dit plan wordt duidelijk wat de gevolgen zijn voor de inrichtingen, het personeel en de wijze waarop gedetineerden

hun straf ondergaan.” Uit vertrouwelijke stukken blijkt volgens *Nieuwsuur* dat 11 van de 29 gevangeniscomplexen dicht moeten en dat daardoor ongeveer

700 banen zullen verdwijnen. Ook zouden er meer gevangenen in één cel moeten en meer mensen een enkelband krijgen.

Kerkganger is meer begaan, maar niet duurzamer

UTRECHT — Kerkgangers bekommeren zich meer om hun medemens, maar leven niet duurzamer dan de gemiddelde Nederlander. Dat blijkt uit de vandaag gepresenteerde Micha-monitor, een online-onderzoek onder 973 mensen, uitgevoerd door Micha Nederland, een netwerk van geloofsorganisaties.

Gelovige mensen zijn optimistischer over de rol die zij kunnen spelen voor anderen. Vandaar ook dat zij

meer geld, tijd en aandacht besteden aan hun medemens. Ongeveer 80 procent van de kerkgangers bekommert zich om zijn of haar medemens, omdat ze dat als een Bijbelse opdracht zien. Duurzaamheid voeren ze echter minder hoog in hun vaandel; wat dat aangaat zijn wel- en niet-gelovigen aan elkaar gewaagd. Volgens de onderzoekers komt dat vooral door de kerken. Die besteden veel aandacht aan rechtvaardigheid, maar laten duurzaamheid onderbelicht. Bovendien is

volgens de gelovigen ook de Bijbel duidelijker over rechtvaardigheid dan over duurzaamheid. Uit het onderzoek valt verder op te maken dat zowel gelovigen als niet-gelovigen erg zwaar tillen aan kindermisbruik. Gelovigen zien echter de vervolging van een levens- of geloofsovertuiging als een belangrijke misstand, terwijl niet-gelovigen daar een stuk minder waarde aan hechten. Eenzelfde verschil is te zien bij het bestrijden van die-renleed, waar niet-gelovigen zwaarder aan tillen.

Betere prijs door op huis te bieden via internet

DEN HAAG — Particulieren kunnen straks via internet een bod doen op een huis dat gedwongen wordt geveild. Dat moet niet alleen de mogelijkheden voor deze kooplustigen vergroten, maar er ook toe leiden dat minder huizen (ver) beneden de marktwaarde worden verkocht. Nu houden handelaren de prijs vaak laag.

Dat staat in een plan van minister Ivo Opstelten (Veiligheid en Justitie). Hij stuurde het wetsvoorstel vandaag naar de Tweede Kamer. Door met name de praktijken van

die handelaren lijden de banken verlies en zitten verkopers met een restschuld. Notaris moet met een speciale applicatie controleren of het biedingsproces ordelijk

verloopt en of iedereen, die zijn zinnen op een huis heeft gezet, wel dezelfde kansen krijgt als de andere belangstellenden. Ook worden, als de bank overgaat tot executie van het pand, de huiseigenaar of de huurder verplicht mee te werken aan bezichtiging. De verdere voorbereiding voor de internetveiling zal niet verschillen van die voor een gewone veiling.

Nijmeijer: Niet bij Farc, dan gescheiden

HAVANA — Als Tanja Nijmeijer zich niet bij de Colombiaanse guerrillabeweging Farc had aangesloten, dan was ze waarschijnlijk gescheiden met drie kinderen. Dat zegt de Nederlandse in een interview met het Franse persbureau *AFP*.

Zoals in eerdere interviews met Nederlandse kranten vertelt Nijmeijer dat ze niet

meer terug wil naar haar oude leven in Nederland. “Ik kan niet terug en dat wil ik ook niet. Als Farc-rebel voel ik me vervuld en ik zou niet weten wat ik anders had kunnen zijn.” Nijmeijer is in de Cubaanse hoofdstad Havana als lid van de Farc-delegatie bij de vredesbesprekingen met de Colombiaanse regering. De Farc – Revolutionaire Strijdkrachten van Colom-

bia – heeft laten weten dat onbekenden op het netwerk Twitter zich voordoen als Nijmeijer. Daar wordt een alias van haar opgevoerd – Alexandra Nariño – en gedaan alsof Nijmeijer actief is op dit sociale medium. Maar Nijmeijer is op geen enkel sociaal medium actief, aldus een boze verklaring van de Farc, die is verspreid door het Cubaanse persbureau *Prensa Latina*.

RIO DE JANEIRO — Het duurt nog twee jaar voor de eerste aftrap voor het wereldkampioenschap voetbal in Brazilië wordt verricht. Met prins Willem-Alexander en prinses Máxima in de voorhoede probeerde een team van zestien Nederlandse bedrijven vandaag echter alvast beslag te leggen op de hoofdprijs in de vorm van een contract bij het sportfestijn.

Een aantal deelnemers aan de economische missie, die maandag in Brazilië begon, lijkt al verzekerd van een goede score. Zo tekent de Oranjecamping een overeenkomst met de Campingclub van het Zuid-Amerikaanse land over samenwerking bij het vinden van kampeerlocaties voor de voetbalsupporters. De KNVB en Philips gaan een partnerschap aan voor de training van wijkcoaches. Daarnaast hoopt het Eindhovense bedrijf een contract in de wacht te slepen voor de lichtinstallaties in de stadions.

Het prinselijk paar reisde vanochtend van São Paulo naar Rio de Janeiro, waar de Olympische Spelen van 2016 en het WK het dagprogramma beheersen. Er is een helikoptervlucht gepland om de vorderingen van de voorbereidingen te bekijken en het Maracanã-stadion wordt bezocht. Clarence Seedorf is

Foto: AFP

Prinses Máxima (l) en prins Willem-Alexander in Brazilië.

met de Oranjes aanwezig bij een ‘panna’-voetbaltoernooi in het Maracanã-stadion. Daar worden door de prins en de deelstaatsminister van Sport ook nationale voetbalshirts uitgewisseld. Máxima en Willem-Alexander blijven tot morgenavond in Brazilië.

Streepje voor

Het officieel bezoek aan Brazilië is voor prinses Máxima een klein beetje een thuiswedstrijd. Máxima is vaak en

veel in het buurland van haar geboorteland Argentinië geweest, niet alleen privé maar ook toen ze in New York werkte voor de Deutsche Bank en de laatste jaren voor haar taken voor de Verenigde Naties. De prinses heeft geen tolk nodig voor de talrijke toespraken en toelichtingen die ze samen met prins Willem-Alexander krijgt tijdens de vijfdaagse reis door het Zuid-Amerikaanse land. En naar eigen zeggen redt ze zich goed in het zogenoemde Portunhol,

de mengtaal van Portugees en Spaans die Brazilianen en Spaanssprekenden wel gebruiken. Gisteren ging de prinses ook alleen op pad, naar Piracicaba aan de rand van São Paulo voor de opening van de nieuwe vestiging van het Friese waterzuiveringsbedrijf Paques. De systemen die Paques ontwikkelt kunnen niet alleen afvalwater zuiveren, maar ook energie (biogas) produceren.

Opa 6 jaar cel voor misbruik kleinzonen

UTRECHT — Een 73-jarige opa uit Rhenen moet zes jaar de gevangenis in voor het misbruiken van zijn zes kleinzonen. Dat gebeurde tussen 1995 en 2008, toen de kinderen allemaal jonger waren dan 16 jaar. De rechtbank in Utrecht neemt de grootvader kwalijk dat hij misbruik heeft gemaakt van het aanzien en vertrouwen dat hij genoot binnen zijn familie en binnen de kerkelijke gemeenschap waar hij deel van uitmaakte, zo blijkt uit de uitspraak die vandaag is gedaan. De man zadelde de kinderen op met verantwoordelijkheid voor de gevolgen die het voor hem zou hebben, als zij zouden vertellen wat hij deed. Dat hebben de kleinzonen als een zware last ervaren, aldus de rechtbank. De grootvader tongzoende met de jongens en zat aan hun slachtdelen. Ook liet hij zich bevredigen door de kinderen. Een schoonzoon moest onder dwang een tongzoen toestaan. Tegen de man uit Rhenen was acht jaar celstraf geëist, maar de rechtbank heeft rekening gehouden met de hoge leeftijd van de man en het feit dat hij een blanco strafblad had.

KLM: Anderen moeten meebetalen bij vertraging

AMSTERDAM — Bij vertragen wil de KLM niet altijd alleen opdraaien voor de kosten. Als de vliegmaatschappij geen schuld heeft, moeten anderen misschien meebetalen. Zoals de NS en ProRail, wanneer er bijvoorbeeld problemen zijn in de spoortunnel op Schiphol. Dat heeft een KLM-woordvoerder vandaag

gezegd naar aanleiding van een bericht in *De Telegraaf*. Passagiers kunnen 250 tot 600 euro compensatie krijgen van KLM als hun vlucht meer dan drie uur vertraging heeft. Dat kan gebeuren als piloten en stewardessen zijn gestrand met de trein. Het is niet bekend hoeveel geld KLM daaraan jaarlijks kwijt is. Volgens

KLM gaat het om een principieel standpunt en zijn er geen concrete plannen om de eis kracht bij te zetten, zoals een gang naar de rechter. De NS is verbaasd over de oproep van KLM. “Waarom moeten wij aansprakelijk worden gesteld wanneer wij er niets aan kunnen doen? Wanneer wij bijvoorbeeld om brandveiligheid de Schipholtunnel niet in kunnen?”, zegt een woordvoerder. Hij vergelijkt het met een ongeluk op een snelweg. “Stel dat je dan Schiphol niet kunt bereiken, wie houd je aansprakelijk? Rijkswaterstaat?” De woordvoerder benadrukt dat de NS af en toe vliegtickets van gestrande reizigers vergoedt. “Maar dat handelen we rechtstreeks met de passagier af, niet via de KLM.”

**DEPARTAMENTO DI
SALUD PUBLICO**

**DIENST GELE KOORTS
MUSKIET BESTRIJDING**

TA INFORMA:

CAMPAÑA CONTRA SANGURA DI DENGUE

DIAHUEBS 22 DI NOVEMBER 2012 LO FUMIGA DEN E SIGUIENTE AREANAN:

AREA: 1 (ORANJESTAD)
Arendstraat, Driemasterstraat, Madiki completo, Belgiëstraat
bandi pariba, Lucianitastraat pazuid di caminda y 6 vecindario.

AREA: 2 (SAN NICOLAAS)
Savaneta Noord, Generaal-M. de Bruynewijk bay abou, Jaraweg,
Jara Complex te Rooi Lamoenchi

AREA: 3-C (PARADERA / NOORD / TIERA DEL SOL)
Sta. Cruz pabou di caminda, Hooiberg, Canashito, Papijon,
Seroe Biento pa ariba di caminda, Sabana Grandi, Barcadera,
Mahuma Noord, Sta. Martha, Yucuri y vecindario

TA PIDI PUBLICO COOPERACION:
Habri porta y bentana di cas entre 5or y 7or di atardi pa asina
e pesticida por penetra tur caminda durante di fumigacion.

PRECAUCION:

- * Tapa cuminda
- * Tapa haula di parha y otro bestia na cas
- * Tapa aquarium y vijver
- * Haci baki di awa y cuminda di bestia di cas bashi y/of tapa nan

IMPORTANTE
Controla cas y su vecindario riba posibel criadero pa evita
cu e sangura por sigui broe

LO ANUNCIA DIARIAMENTE CUAL AREA LO WORDO FUMIGA

Bent u verhuisd?

**Als u bent verhuisd, geef dan uw nieuwe adres door aan
Servicio di Impuesto.**

Het is heel belangrijk dat uw juiste adresgegevens bekend zijn bij Servicio di Impuesto. Het kan anders voorkomen dat u belangrijke correspondentie niet ontvangt bijvoorbeeld belastingaanslagen. Als u deze niet betaalt, blijft u een openstaande schuld houden die kan oplopen als u niet reageert. Uiteindelijk kan er zelfs beslag worden gelegd op uw bezittingen.

Geef uw nieuwe adres door met een van de onderstaande formulieren:

- voor particuliere klanten: ‘Opgaaf persoonsgegevens’
- voor ondernemers/ondernemingen: ‘Opgaaf of wijziging adres & telefoon’

Deze formulieren kunt u downloaden via www.siad.aw of ophalen bij Servicio di Impuesto.

EURO

Hoger

AMSTERDAM — De Europese beurzen lieten vandaag voor de vierde dag op rij winsten zien. De stemming werd gesteund door positief nieuws uit China, waar de industrie voor het eerst in ruim een jaar tijd weer groei liet zien.

“Het is goed om te zien dat het herstel deze week doorzet nadat de beurzen vorige week vooral werden gedomineerd door de dreigende begrotingscrisis in de VS. Vandaag helpt China een handje. Voor de rest is het erg rustig. In Amsterdam levert KPN weer wat van de koerswinst van gisteren in”, aldus handelaar Erik Nugteren van Hof Hoorneman Bankiers.

De AEX-index in Amsterdam noteerde aan het einde van de ochtend 0,4 procent hoger op 327,81 punten. De MidKap-index klom 1 procent tot 513,99 punten. De beurzen in Londen, Parijs en Frankfurt stegen tot 0,8 procent. De omzetten op de beurzen blijven naar verwachting laag, aangezien Wall Street gesloten is vanwege Thanksgiving Day.

Uit cijfers van de Britse bank HSBC bleek dat de activiteit van de Chinese industrie in november voor het eerst sinds ruim een jaar weer tekenen van groei vertoont.

De economische vooruitzichten voor de eurozone blijven daarentegen somber. Volgens onderzoeksbureau Markit houdt zowel in de industrie als in de dienstensector de krimp aan, waardoor de eurolanden waarschijnlijk het slechtste kwartaal doormaken sinds de recessie van 2009.

Luchtvaartbedrijf Air France-KLM was de grootste stijger in de AEX met een winst van ruim 2 procent. De prijs van Amerikaanse olie daalde 0,1 procent tot 87,28 dollar per vat en Brentolie werd 0,3 procent goedkoper. De euro was 1,2865 dollar waard, tegen 1,2820 dollar aan het eind van de Europese beurshandel gisteren. De euro steeg vandaag op Curaçao naar 2,3426 gulden. Gisteren was de koers 2,3266 gulden.

TOKIO

Opmars

TOKIO — De beurs in Tokio zette vandaag de opmars voort. De stijging werd aangewoerd door de Japanse automakers en elektronicaconcerns, die bleven profiteren van een goedkopere yen. Een positief industrie cijfer uit China zorgde eveneens voor optimisme. De Nikkei eindigde 1,6 procent hoger op 9366,80 punten. Dat is het hoogste niveau in ruim een halfjaar. De Japanse beurs is morgen gesloten vanwege een nationale feestdag. De automakers Toyota en Honda stegen 2,3 en 3,5 procent, terwijl technologiebedrijf Canon 3,3 procent wist te winnen op de verwachting dat de goedkopere yen de winsten van de grote Japanse exporteurs zal ondersteunen. Uit cijfers van de Britse bank HSBC bleek daarnaast dat de inkoopmanagersindex van de Chinese industrie in november is uitgekomen op 50,4. Een cijfer van boven de 50 wijst op groei. Het is voor het eerst in meer dan 1 jaar tijd dat de industriële activiteit in China weer een groei laat zien.

Elders in het Verre Oosten gingen de beurzen ook omhoog. In Hongkong noteerde de Hang Seng-index 0,7 procent hoger in de middaghandel. De All Ordinaries in Sydney klom 1 procent en de Kospi in Seoul steeg 0,8 procent.

WALL STREET

Gesloten

NEW YORK — De beurzen in de Verenigde Staten zijn vandaag wegens Thanksgiving gesloten.

LONDEN — De economische vooruitzichten voor de eurozone blijven voorlopig somber. Zowel in de industrie als in de dienstensector houdt de krimp aan, waardoor de eurolanden waarschijnlijk het slechtste kwartaal doormaken sinds de recessie van 2009. Dat meldde onderzoeksbureau Markit vandaag.

De graadmeters die dat bedrijf hanteert voor de economische activiteit in de eurolanden wijzen deze maand onveranderd op krimp. De industrie ging weliswaar minder hard achteruit dan in oktober, maar in de dienstensector zette de krimp sterker door.

“De vooruitzichten worden richting het einde van het jaar steeds somberder”, stelde Markit-hoofdeconoom Chris Williamson. Vooral Duitse bedrijven zijn volgens hem pessimistischer geworden over de vooruitzichten voor de economie. “Een verslechtering van de Duitse

economie is slecht nieuws voor de hele regio, zeker omdat de handel buiten de eurozone nauwelijks aantrekt.” Volgens Markit ligt de eurozone op koers voor een economische krimp van 0,5 procent in het vierde kwartaal. Vorig kwartaal werden de economieën van de 17 eurolanden gemiddeld 0,1 procent kleiner.

Uit de cijfers van het onderzoeksbureau bleek dat de verschillen tussen de eurolanden opnieuw zijn gegroeid. Zo wezen de graad-

meters voor Duitsland en Frankrijk, ondanks aanhoudende krimp, op enige verbetering. In de overige landen versnelde de krimp ten opzichte van de voorgaande maand.

ING-econoom Martin van Vliet noemde die ontwikkeling verontrustend. De cijfers wijzen er volgens hem op dat het economisch herstel volgend jaar hoogstens erg bescheiden zal zijn en waarschijnlijk beperkt blijft tot de kernlanden van de eurozone.

Orange komt met gratis bel-app

Foto: Digitaltrends.com

PARIJS — Orange, het mobiele merk van de Franse telecom-aanbieder France Télécom, brengt een wereldwijde gratis bel- en berichtenapplicatie op de markt. Dat maakte het concern vandaag bekend. Met de applicatie, genaamd Libon, gaat het telefoniebedrijf de directe concurrentie aan met diensten als Skype en WhatsApp. Telecom-aanbieders over de hele wereld ondervinden de afgelopen jaren veel concurrentie van gratis bel- en berichtendiensten. “De situatie is simpel. Je levert de meest overtuigende dienst of je gebruikers kiezen voor een andere. Wat is het alternatief?”, zei de ontwikkelaar van de Orange-applicatie Giles Corbett. Telefónica en Deutsche Telekom lanceerden eerder vergelijkbare apps, genaamd Tu Me en Bobsled. Libon wordt beschikbaar voor Android-telefoons in het eerste kwartaal van 2013.

Facebook gaat gegevens vaker delen

SAN FRANCISCO — Facebook wil de eigen privacyregels versoepelen. Daarmee wil het sociale netwerkbedrijf naar eigen zeggen zijn dienstverlening verbeteren, zo maakte het gisteren bekend.

Zo wil Facebook vaker gebruikersgegevens combineren met de gegevens van andere diensten, zoals die van het recent overgenomen Instagram. De wijziging is vergelijkbaar met de veranderingen die Google eerder dit jaar doorvoerde door het

delen van persoonlijke informatie tussen de verschillende diensten van het bedrijf. Ook wil Facebook dat gebruikers gemakkelijker via het e-mailsysteem van het netwerk kunnen worden benaderd door andere gebruikers. Op de vraag of gebruikers

daardoor bloot worden gesteld aan ongewilde, spamachtige berichten, antwoordde een woordvoerder dat het bedrijf ‘de interactie van gebruikers zorgvuldig in de gaten houdt’. Een bestaande regel waarbij gebruikers kunnen stemmen over de veranderingen in het beleid van Facebook wordt geschrapt. Volgens het bedrijf heeft de regel niet gefunctioneerd zoals die is bedoeld. Ook

zou het niet meer passen bij een bedrijf dat een notering heeft aan de beurs en dat al door diverse toezichthouders in de gaten wordt gehouden. Privacybewakers hebben eerder hun zorgen geuit over de wijzigingen bij Google. Het bundelen van zoveel persoonlijke informatie op één plek zou mensen gemakkelijker tot doelwit maken van hackers en identiteitsdieven.

Ploumen opent investeringskantoor in Brazilië

SÃO PAULO — Nederland heeft zich gisteravond nadrukkelijk gepresenteerd aan Braziliaanse bedrijven als ideaal land om zich te vestigen.

Dit gebeurde bij de officiële opening van het nieuwe kantoor van het Nederlandse Buitenlandse Investerings Agentschap (NFIA), dat is gehuisvest in het consu-

laat-generaal in São Paulo. Staatssecretaris Henk Bleker kondigde de vestiging vorig jaar november tijdens een reis naar Brazilië al aan. De openingshandeling vond symbolisch plaats in de Joquei Clube (Jockey Club) van São Paulo, waar een groot aantal deelnemers aan de economische missie naar Brazilië zich met hun zakenpartners had verzameld.

Ook prins Willem-Alexander en prinses Máxima, die voor een officieel bezoek in het land zijn om de handelscontacten te bevorderen, waren aanwezig. Minister Lilianne Ploumen (Buitenlandse Handel) – de opvolger van Bleker – benadrukte in haar openingswoord het belang van de Nederlandse aanwezigheid in Brazilië, de op vijf na grootste economie van

de wereld. Het ‘Netherlands Foreign Investment Agency’, zoals de in het buitenland gebruikte naam luidt, heeft twaalf vestigingen verspreid over de wereld. Taak is om Nederland aan te prijzen als aantrekkelijke vestigingsplaats vanwege bijvoorbeeld de centrale ligging in het economische hart van Europa en de goede infrastructuur.

Consumptie in september gelijk aan vorig jaar

DEN HAAG — Huishoudens hebben in september evenveel aan goederen en diensten besteed als in dezelfde maand vorig jaar. Dat heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) vandaag bekendgemaakt. In de voorgaande dertien maanden liepen de consumptie-uitgaven juist terug.

De bestedingen aan duurzame goederen, zoals kleding, schoenen en apparatuur, kwamen 0,8 procent hoger uit. Dit was de eerste toename in ruim een jaar. Mogelijk besloten veel consumenten om de iets duurdere

aankopen nog snel even te doen vóór het btw-tarief werd verhoogd op 1 oktober, stelt het statistiekbureau. Aan woninginrichting en auto's werd echter ook in september fors minder uitgegeven dan een jaar eerder. Ook de zogeheten overige goederen, waaronder energie en motorbrandstoffen, waren 2,2 procent minder gewild dan in september 2011. Verder spendeerden huishoudens 1,7 procent meer aan voedings- en genotmiddelen, en 0,3 procent minder aan diensten. Het CBS heeft deze consumptie cijfers gecorrigeerd voor prijsveranderingen en veranderingen in het aantal koopdagen in de maand.

Fitch neemt Japanse elektronica onder vuur

TOKIO — Kredietbeoordelaar Fitch acht de Japanse elektronica-giganten Sony en Panasonic nauwelijks nog kredietwaardig. Fitch verlaagde de status van de leningen van beide bedrijven vandaag tot ‘junk’.

De rating van Panasonic werd met twee stappen verlaagd naar BB, terwijl Sony in een keer drie stappen werd teruggezet (BB-). De vooruitzichten voor beide bedrijven zijn negatief, wat betekent dat de kans op een verdere afwaardering groot is. Volgens Fitch hebben de ooit toonaangevende Ja-

panse bedrijven hun positie op de internationale markten verspeeld. Panasonic en Sony hebben de slag op de televisiemarkt verloren van hun concurrenten uit Zuid-Korea en Taiwan en hebben bovendien veel last van de sterke yen, die hun producten duur maakt voor de internationale markt.

Panasonic verwacht dit jaar een verlies van 9,6 miljard dollar. Sony voorziet een kleine winst na vier jaar lang verlies te hebben geleden. Beide bedrijven hebben reorganisaties aangekondigd, waarbij tienduizenden banen verloren gaan.

Internetbellen groeit sterker dan verwacht

HOUTEN — Het aantal vaste telefoonaansluitingen groeit dit jaar waarschijnlijk met 2,3 procent, dankzij een sterke groei van internetbellen. Dat schrijft Telecompaper vandaag in een rapport. Eerder rekende het onderzoeksbureau op een groei van 0,9 procent.

Internetbellen groeit dit jaar waarschijnlijk met ongeveer 10 procent. Deze groei wordt gedreven door het toemende aanbod van alles-in-

een-pakketten van internet, televisie en telefonie. Ook Tele2 en Scarlet zijn deze pakketten gaan verkopen, nadat KPN, Telfort, XS4ALL en Vodafone daarmee al eerder begonnen.

In het derde kwartaal groeide het aantal vaste telefoonansluitingen met 41.000 tot 6,1 miljoen aansluitingen. Het aantal consumenten dat gebruikmaakt van VoIP (bellen via internet) klom in deze periode met 1,9 procent tot 4,65 miljoen.

Moody's overweegt afwaardering SNS Reaal

AMSTERDAM — Moody's overweegt zijn oordeel over de kredietwaardigheid van SNS Reaal te verlagen. Dat liet de kredietbeoordelaar gisteravond weten.

Moody's wijst op de aanhoudende problemen op de vastgoedmarkt, die SNS Reaal in de toekomst met verliezen kunnen opzadelen. Volgens de kredietbeoordelaar groeit de kans dat SNS steun van buitenaf nodig heeft om die

verliezen te doorstaan en zijn solvabiliteit te behouden.

Moody's neemt de houdbaarheid van de Baa2-rating van SNS Bank en de Baa1-waardering van de verzekeringstak onder de loep. Daarbij zullen onder meer de gevolgen voor de kredietwaardigheid worden bekeken van de reorganisatieplannen, die het bedrijf eind van dit jaar of begin volgend jaar bekendmaakt.

Fitch verlaagt kredietstatus Cyprus verder

LONDEN — Kredietbeoordelaar Fitch heeft de rating van Cyprus met nog eens twee stappen verlaagd, van BB+ naar BB-. Het land krijgt een negatief vooruitzicht, wat betekent dat een verdere verlaging in de nabije toekomst mogelijk is.

Dat meldde Fitch gisteren. “De afwaardering van Cyprus weerspiegelt de zwakere macro-economische vooruitzichten, een begrotingsbeleid dat aanmerkelijk slechter uitpakt dan verwacht en grote onzekerheid over de kosten van de herkapitalisatie van banken”, aldus de financiële dienstverlener.

Fitch kende Cyprus vijf maanden geleden de ‘rommelstatus’ toe. De financiële sector van het land is nauw verweven met die van Griekenland. Veel banken

hebben grote balansproblemen en het land heeft zelf niet de middelen om die op te lossen. Daarom vroeg het in juni om Europese hulp.

Over de voorwaarden waaronder die hulp kan worden gegeven, wordt sindsdien onderhandeld. Een andere kredietbeoordelaar, Moody's, gaf vorige week al aan een afwaardering van Cyprus te overwegen, nadat gebleken was dat het Cypriotische begrotingstekort dit jaar hoger uit zal vallen dan voorzien. Cyprus is het tweede euroland deze week dat een afwaardering krijgt van een van de grote kredietbeoordelaars. Moody's verlaagde maandag de kredietrating van Frankrijk met één stap, van AAA naar AA1. Standard & Poor's deed dat al in januari. Bij Fitch heeft Frankrijk nog wel de hoogst haalbare AAA-status.

NEW YORK				AMSTERDAM			
		PREV.	22-Nov			PREV.	22-Nov
DOW JONES	12636.89	12636.89		AEX	326.41	327.94	
S&P 500 INDEX	1391.03	1391.03		AEGON NV	4.25	4.34	
NASDAQ	2926.55	2926.55		AGEAS	20.24	20.32	
AMAZON.COM INC	238.03	238.03		AHOLD NV	9.20	9.38	
AMERICAN EXPRESS	55.98	55.98		ASTORIA FINL	9.33	9.33	
APPLE INC	561.70	561.70		AKZO NOBEL	41.76	41.94	
AT&T INC	33.85	33.85		ASML HOLDING NV	42.99	43.33	
BERKSHIRE HATH-B	87.58	87.58		CORIO NV	32.48	32.70	
CISCO SYSTEMS	18.48	18.48		DANONE	48.94	48.77	
CITIGROUP INC	35.77	35.77		DSM (KONIN)	42.28	42.23	
WALT DISNEY CO	48.68	48.68		HAL TRUST	90.99	91.15	
EBAY INC	48.63	48.63		HEINEKEN NV	49.03	49.14	
GENERAL ELECTRIC	20.88	20.88		ING GROEP NV-CVA	6.84	6.86	
GOOGLE INC-CL A	665.87	665.87		ROYAL INTECH NV	16.00	16.97	
HEWLETT-PACKARD	11.94	11.94		KPN (KONIN) NV	4.26	4.23	
HOME DEPOT INC	64.09	64.09		KONINKLUKE PHIL	19.88	20.06	
IBM	190.29	190.29		POSTNL NV	2.47	2.50	
INTEL CORP	19.36	19.36		REED ELSEVIER	10.53	10.65	
JOHNSON&JOHNSON	69.59	69.59		REXEL SA	14.47	14.55	
MEDTRONIC INC	42.75	42.75		ROBECO NV	23.69	23.73	
MICROSOFT CORP	26.95	26.95		ROLINCO NV	19.87	19.94	
3M CO	88.94	88.94		RORENTO NV	53.80	53.76	
PRIZER INC	24.35	24.35		ROYAL DUTCH SHA	25.78	25.68	
PROCTER & GAMBLE	68.47	68.47		TOMTOM	3.48	3.57	
ROYAL DUTCH-ADR	66.19	66.19		UNILEVER NV-CVA	28.45	28.47	
SCHLUMBERGER LTD	70.21	70.21		WESSANEN NV	2.17	2.20	
SPRINT NEXTEL CO	5.58	5.58		WOLTERS KLUWER	14.21	14.38	
TEXAS INSTRUMENT	29.20	29.20		WP-STEWART HLDGS	213.90	213.90	
TIME WARNER INC	44.97	44.97		SCOTIABANK FUNDS	PREV.	21-Nov	
VISA INC-CLASS A	146.66	146.66		MONEY MARKET	13.0599	13.0601	
ETFs		PREV.	22-Nov	US DOLLAR BOND	2.6768	2.6722	
ISHARES-DJ DIV	56.37	56.37		GLOBAL GROWTH	1.7436	1.7513	
ISHARES-EMC MKT	40.96	40.96		US GROWTH	8.1161	8.1259	
ISHARES-MSCI PAC	45.03	45.03		CANADIAN GROWTH	2.7967	2.8084	
ISHARES-RS 3000	82.44	82.44		CURRENCIES	PREV.	22-Nov	
ISHARES-SP500 GR	74.89	74.89		YEN/USD	82.460	82.500	
ISHARES-S&P EURO	36.68	36.68		EUR/USD	1.283	1.288	
POWERSHARES DB C	27.96	27.96		CAN/USD	0.997	0.998	
POWERSH-QQQ	63.93	63.93		GBP/USD	1.594	1.595	
SPDR S&P MID 400	178.40	178.40		COMMODITIES	PREV.	22-Nov	
SPDR S&P 600 SMA	71.18	71.18		OIL WTI	87.38	87.17	
FUNDS		PREV.	22-Nov	GOLD	1728.70	1731.07	
BLACKROCK GBL ALL	44.10	44.10		SILVER	33.36	33.38	
TEMPLETON GBL BND	22.70	22.47		WHEAT	859.75	860.00	

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) 2/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Winaars incentive plan Aska

Aska Insurances-directeur Robertino Betrian en account manager Claire Ramos zwaaiden deze week Daniel Hodge (PSB Bank), David Mensche (D's Insurance) en Joyeceline Mercelina (CHB) uit op de luchthaven. Het drietal won het incentive plan van Aska Insurances, ze wisten de meeste verzekeringen te verkopen en mogen van een weekje vakantie in Griekenland gaan genieten. De drie vlogen eerst naar Venezuela om van daar uit met een grote groep multinationals uit de verzekeringswereld naar Griekenland te reizen. In de voorgaande jaren waren Parijs en Madrid bestemmingen van het incentive plan van Aska.

Geeuwen in baarmoeder deel van ontwikkeling

Het is al langer bekend dat ongeboren baby's hikken, slikken en zich uittrekken in de baarmoeder. Onderzoekers hebben echter ook ontdekt dat de kleintjes geeuwen. Dat schrijven Britse onderzoekers in het medisch vakblad PLOS ONE.

Uit speciale scans van 15 gezonde foetussen bleek dat gapen deel uitmaakt van het ontwikkelingsproces. Het is daardoor wellicht mogelijk dat dokters aan de hand van geeuwen de gezondheid van de ongeboren baby kunnen checken.

Hoewel sommige onderzoekers niet geloven in gapende foetussen en zeggen dat het gewoon het openen en sluiten van de mond is,

menen de Britten zeker te zijn van hun zaak. Het verschil tussen de twee bewegingen werd duidelijk door hoe lang de mond open is.

Bezuinigen op postzegels

De Belgische regering kent geen grenzen met de bezuinigingen. Nadat eerder deze week bekend werd gemaakt dat duizenden ambtenaren zonder werk komen te zitten, wordt er nu bezuinigd op postzegels. Dat staat in de Vlaamse krant *Het Laatste Nieuws*. Als ambtenaren minder postzegels plakken, dan moet dat 4 miljoen euro opleveren. Dat bleek uit een onderzoek waaruit de staatssecretaris van Ambtenarenzaken Hendrik Bo-

gaert concludeerde dat de grootste externe kosten liggen bij het versturen van post. "Met 83 procent van de frankeringskosten zijn de diensten Justitie en Financiën de grootste afnemers", meldde hij.

De kosten verminderen doordat poststukken niet meer met spoed verstuurd mogen worden. Ook het kiezen van lichtere materialen en het beperken van aange tekende zendingen zal geld besparen.

Bergafval wordt kunst

Touwen, tenten, bierblikjes en zelfs de resten van een helikopter zijn omgetoverd tot sculpturen om aandacht te vragen voor het vele afval op de Mount Everest. De tentoonstelling is te zien in de Nepalese hoofdstad Kathmandu.

Kunstenaars verzamelden tonnen afval dat op de hoogste berg van de wereld lag en hebben er 75 stukken voor een tentoonstelling van gemaakt, genaamd 'Everest 8848 Art Project'. Dragers en jakken droegen het grofvuil naar beneden gedurende twee lente-expedities. "We zijn blij met het afval en de vuilopruimers zijn blij dat het van de berg af is", vertelde de organisator van het project, Kripa Rana Shahi.

Bonus voor relatie met collega

Een Chinees IT-bedrijf looft een bonus uit voor werknemers die met elkaar een relatie beginnen. De directie wil zo de onderlinge saamhorigheid vergroten. Het bedrijf lanceerde het initiatief eerder deze maand op de Chinese variant van Valentijnsdag. Collega's die in de toekomst verliefd worden op elkaar, kunnen ieder een be-

Een eiland in het zuiden van de Grote Oceaan dat op Google Earth en Google world maps staat aangegeven, blijkt volgens Australische wetenschappers niet te bestaan. Ze gingen op zoek naar de mysterieuze landmassa tijdens een speciale expeditie. Het onzichtbare eiland in de Koraalzee staat op de wereldkaarten van Google aangegeven als Sandy Island. Het moet tussen Australië en Nieuw-Caledonië liggen. Het stuk land staat ook aan-

gegeven op The Times Atlas of the World, maar dan met de naam Sable Island, en is bekend bij een Australisch maritiem onderzoeksschip. "Omdat het eiland op verschillende kaarten is aangegeven, gingen we het bekijken, maar er was helemaal geen eiland", vertelde Dr. Maria Seton van de expeditie. "Het is een raadsel en heel bizar. We hebben geen idee hoe het eiland op wereldkaarten terecht is gekomen, maar dat gaan we zeker uitzoeken."

Donatie voor Kuida nos Kuido

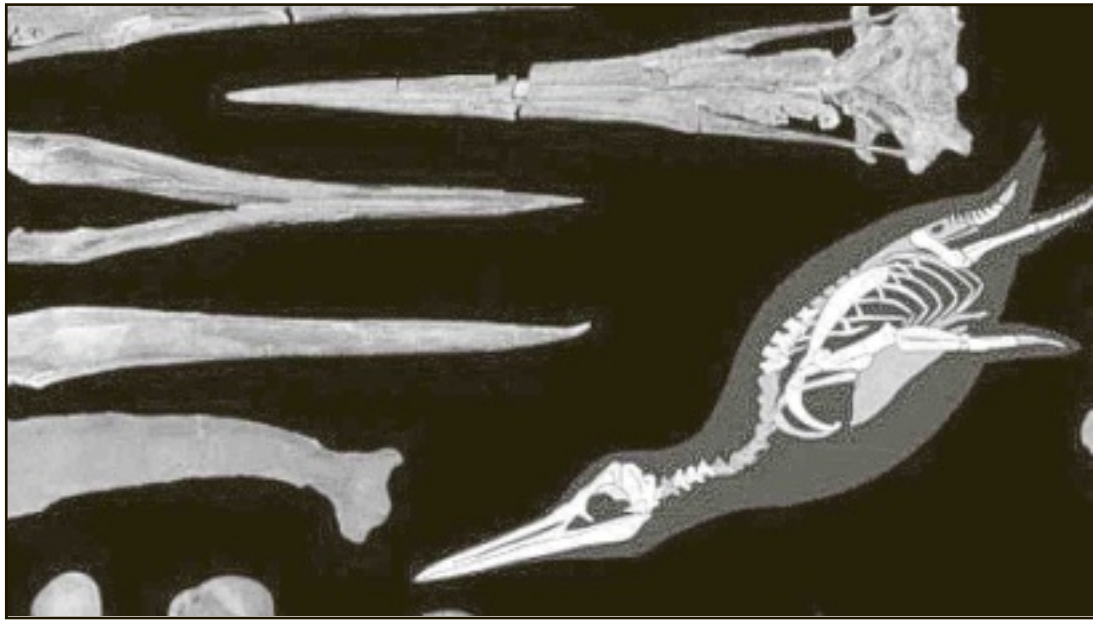

In het kader van de internationale Dag voor de Rechten van het Kind hebben Banco di Caribe, Ennia en NIBanc een donatie overhandigd aan de stichting Kuida nos Kuido. Deze stichting zorgt onder meer voor schoolmateriaal en uniformen voor kinderen uit gezinnen die het financieel minder breed hebben. Op de foto Rodney Haseth (rechts) van Fundashon Kuida nos Kuido en Charles Grootens, senior marketingmanager, namens de drie instanties.

Kantoorknie is nieuwe muisarm

Steeds meer medewerkers met een kantoorbaan kampen met zogeheten kantoorknieën. Bijna een kwart van het kantoorpersoneel in Groot-Brittannië in de leeftijd van 16 tot 65 jaar zegt structureel pijn te hebben aan de knieschijven. De toegenomen automatisering en obesitas zouden hieraan ten grondslag liggen, menen Britse onderzoekers, gesteund door chirurgen en fysiotherapeuten. Orthopedisch chirurg Ronan Banim verwacht de komende jaren 'een explosie aan patiënten die een nieuwe knie nodig hebben' in zijn wachtkamer, zo laat hij de *Daily Mail* weten. In de groep 55-plussers zegt een op de tien ondervraagden constant pijn te hebben. Zij hebben vaak al een jaar of twintig een zittend beroep. Een kwart van alle ondervraagden die pijn lijdt zegt dat die al zeker twee jaar aanwezig is.

Megapinguïn ontdekt op Zuidpool

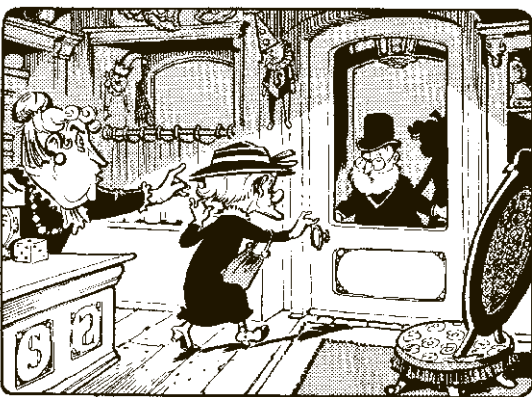
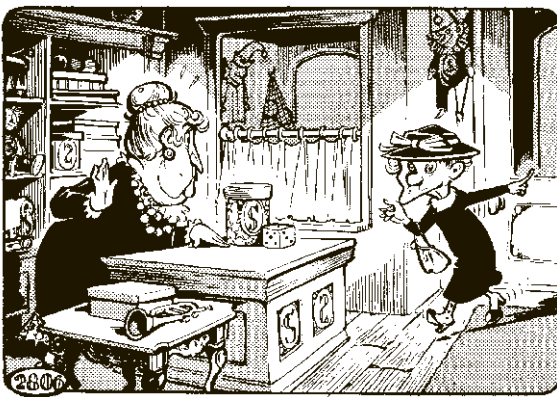
Argentijnse wetenschappers hebben op Antarctica het fossiel van een pinguïn van 2 meter lang gevonden. Het dier is zover bekend de langste pinguïn ooit en leefde ongeveer 34 miljoen jaar geleden. Tot voor kort dachten kenners dat de keizerspinguïn de langste pinguïn ooit was. Die kan wel 1.20

meter groot worden. De Argentijnen zijn van plan om opnieuw naar Antarctica te gaan. Dan hopen ze meer fossielen van dezelfde megapinguïnsoort te vinden. Op basis daarvan hopen zij meer duidelijkheid te krijgen over bijvoorbeeld de lichaamsbouw van de vogel, en de manier waarop hij

zich bewoog. Eerdere vondsten duiden er overigens op dat prehistorische pinguïns niet in alle opzichten op de huidige exemplaren lijken. Zo hadden de dieren in de oertijd vermoedelijk niet het vertrouwde zwart-witte verenpak, maar waren ze getooid in een rood-bruin met grijs exemplaar.

KONING HOLLEWIJN EN HET S-SPEL

Door Marten Toonder

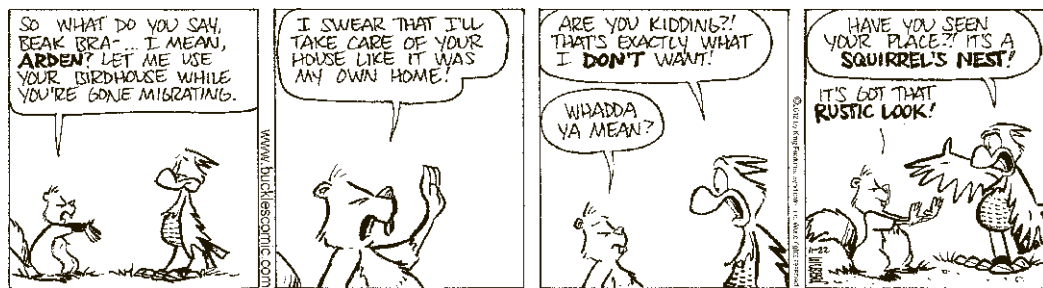
Anna Mork repte zich het winkeltje binnen en sloot de deur met een slag. "Hij is me gevolgd, Koba," sprak ze gejaagd. "Dat is geen reden voor paniek," zei Koba, "integendeel. Nu kunnen we hem..." "Maar hij is niet alleen!" riep Anna uit. "Dat meisje is bij hem!" Het gezicht van haar zuster betrok. "Waarom houdt die kleine heks zich niet bij haar tennis?" mompelde ze gemelijk. "Ze hoeft hem toch niet in haar spel te betrekken?"

"Ja, maar wat nu?" zei Anna, "ze staan al voor de deur! Moeten we ze binnen laten?" "Doe maar open, Anna," besliste Koba, "we moeten haar het hoofd bieden."

En zij stelde zich vlug achter de toonbank op om de bezoekers te ontvangen. "Goedemiddag," sprak zij met een scheef glimlachje. "Waar kan ik u mee helpen? Een tennisbal voor de jongedame?"

BUCKLES

By David Gilbert

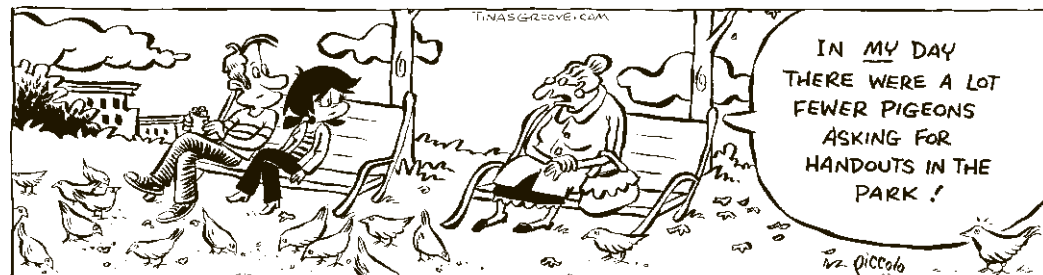
BEETLE BAILY

By Mort Walker

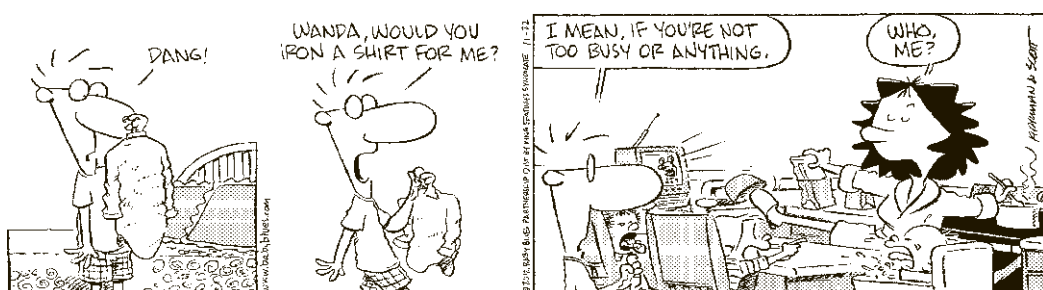
TINA'S GROOVE

By Rina Piccolo

BABY BLUES

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Wapenstilstand tussen Israël en Palestijnen

Foto: AFP

Vandaag konden bewoners van de Gazastrook een beetje puin ruimen.

CAÏRO — Palestijnse militante groepen en Israël zijn gisteren alsnog een wapenstilstand overeengekomen. Het bestand ging in om drie uur 's middags (Curaçao-se tijd). Dat lieten Israëlische, Palestijnse en Egyptische bronnen gisteren weten.

De precieze voorwaarden zijn nog niet bekend. Israëlische bronnen hebben wel laten weten dat de blokkade van de Gazastrook door Israël in ieder geval niet wordt opgeheven. Met het staakt-het-vuren komt een voorlopig einde aan acht dagen van geweld tussen beide partijen met 160 doden en 1300 gewonden als gevolg. De Verenigde Staten, de Europese Unie en de Verenigde Naties reageerden zeer ingenomen met het akkoord. Washington bedankte de Egyptische regering voor de succesvolle bemiddelende rol in de onderhandelingen tussen beide partijen. De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Hillary Clinton, zei dat gezamenlijke pogingen om een permanent einde van de vijandelijkheden te bereiken, nu verder gaan. Ondanks het akkoord over een staakt-het-vuren schoten Palestijnse militanten gisteravond nog twaalf raketten op Israël af. Ze kwamen in open terrein terecht en hebben geen

schade aangericht. Eerder gisteren schrok Tel Aviv op door een bomaanslag op een stadsbus in het centrum van de stad. Volgens Israëlische media raakten 21 mensen gewond, van wie enkelen ernstig. Het was de eerste bomaanslag in Tel Aviv sinds 2006.

Diverse westerse landen en Rusland reageerden met afschuw op de daad. In de Gazastrook waren de Palestijnen daarentegen verheugd over wat Israël en de VS omschreven als een 'terroristische aanslag'. Toen het nieuws zich verspreidde, klonken vreugdeschoten in de straten. In een ziekenhuis in Gaza werden

taartjes uitgedeeld. Volgens de militante beweging Hamas was het geweld 'een natuurlijke reactie' op de Israëlische luchtaanvallen op Gaza. De explosie in Tel Aviv kwam een dag nadat er hoop was op een staakt-het-vuren. Hamas kondigde dat dinsdag aan, maar volgens Israël waren beide partijen nog in gesprek. Gisteren volgde alsnog een wapenstilstand.

Door luchtaanvallen op Gaza kwamen gisteren zeker nog elf mensen om, onder wie een kind van twee jaar. Ook Nederlandse journalisten lagen in de vuurlinie. Zo twitterde Nieuwsuurverslaggever Jan Eikelboom dat er in Gaza zware explosies klonken op nog

geen 100 meter van zijn hotel.

Bestand houdt stand

Het bestand tussen Israël en de Hamasbeweging heeft afgelopen nacht stand gehouden. Dat meldde een woordvoerder van het Israëlische leger vandaag. Volgens de zegsvrouw zijn er sinds middernacht (plaatselijke tijd) geen raketten meer vanuit de Gazastrook in Israël neergekomen. De Israëlische luchtmacht voerde geen aanvallen meer uit in de strook.

IJzeren koepel werkt

Het Israëlische antiraketstelsel Iron Dome heeft de afgelopen acht dagen 19 tot 23 miljoen euro gekost. Dat heeft de Israëlische regering vandaag gezegd. Israël is tevreden over het systeem, dat het gebruikte om raketten van Palestijnse militanten uit de lucht te schieten. Israël schoot vanaf vorige week woensdag tot gisteren 421 van de 1500 raketten uit de lucht die vanaf de Gazastrook werden gelanceerd. Uit kostenoverwegingen zijn alleen raketten uit de lucht geschoten die recht op bewoonde gebieden afkwamen. Gisteren kwam met een staakt-het-vuren een voorlopig einde aan acht dagen van geweld tussen Israël en de Palestijnen, dat 160 doden en 1300 gewonden als gevolg had. Van de doden waren er vijf getroffen door Palestijnse raketten. Het geweld in Israël laaide op toen vorige week Ahmed al-Jaabari, een leider van Hamas, werd vermoord door Israël. De moordaanslag volgde op een reeks beschietingen van Israëlisch grondgebied vanuit de Gazastrook en enkele vanuit Egypte.

119 journalisten sterven in harnas

WENEN — Dit jaar zijn er tot nu toe 119 journalisten gedood tijdens hun werk, het hoogste aantal in 15 jaar. Dat meldde het *International Press Institute* (IPI) in Wenen vandaag.

In Syrië, waar een burgeroorlog aan de gang is, sneuvelden 36 journalisten. In Somalië kwamen 16 verslaggevers om het leven. Mexico, Pakistan en de Filipijnen bleken ook dit jaar gevaarlijke landen voor journalisten. Tot nu gold 2009

als het voor journalisten dodelijkste jaar, met 110 slachtoffers. Vorig jaar kwamen 102 journalisten om terwijl zij aan het werk waren. Adjunct-directeur Anthony Mills van IPI noemt het in een reactie 'diep verontrustend dat ondanks een duidelijke toename van de internationale inspanningen om aanvallen tegen journalisten te stoppen' dit jaar het hoogste dodelental is geregistreerd sinds 1997, toen de organisatie met de registratie begon.

‘Snel weer internationaal overleg met Iran’

BRUSSEL — Zes wereldmachten willen zo snel mogelijk weer met Iran om de tafel om te onderhandelen over het omstreden nucleaire programma van dat land. Een woordvoerder van EU-buitenlandchef Catherine Ashton heeft dat gisteren laten weten namens China, Rusland, de Verenigde Staten, Groot-Brittannië, Frankrijk en Duitsland.

De zes landen maakten in Brussel plannen voor toekomstige onderhandelingen met Iran, dat zwaar is getroffen door sancties van de EU en de VS. De wereldmachten zouden het erover eens zijn dat een diplomatieke oplossing gevonden moet worden voor de Iraanse nu-

cleaire kwestie. Met name Israël en de Verenigde Staten vrezen dat Iran werkt aan een kernwapen.

De oproep komt op een moment van groeiend bewijs dat Iran bezig is de nucleaire capaciteit uit te breiden in een ondergrondse bunker, die bestand is tegen aanvallen van buitenaf. Iran zegt in de deels ondergrondse faciliteit uranium voor medische isotopen te maken. Maar het Westen heeft ernstige twijfels over die bewering en vreest dat het land een kernwapen wil maken.

Volgens een resolutie van de VN-Veilighedsraad moet Iran de uraniumverrijking opschorten en zich openstellen voor nucleaire inspecties in ruil voor handelsvoordelen.

Rice vertrouwde op info inlichtingendiensten

NEW YORK — Susan Rice, de Amerikaanse ambassadeur voor de Verenigde Naties, heeft gisteren haar opmerkingen verdedigd over de aanslag op de Amerikaanse ambassade in de Libische stad Benghazi.

Daarbij kwamen in september vier Amerikanen, onder wie ambassadeur Chris Stevens, om het leven. "Ik vertrouwde volledig op informatie die ik van de inlichtingendiensten

had gekregen toen ik de aanslagen op onze faciliteiten in Benghazi besprak", vertelde Rice aan verslaggevers voor het gebouw van de Verenigde Naties. "Daarbij maakte ik duidelijk dat de informatie die ik kreeg vooruitliep op ons onderzoek dat meer definitieve antwoorden moest geven." Rice is een van de kandidaten om Hillary Clinton op te volgen als minister voor Buitenlandse Zaken in de regering van president Barack Obama.

Arrestaties voor vermeende coup poging Sudan

KHARTOEM — In Sudan zijn een reeks hoge officieren en leden van de inlichtingendiensten gearresteerd, omdat ze zouden 'hebben samengezworen om de nationale stabiliteit te ondermijnen en een aantal leiders van de staat tot doelwit hadden'.

De minister van Informatie, Ahmed Bilal Osman, heeft dit vandaag gezegd. Uit zijn woordkeuze valt op te maken dat ze worden

verdacht van een poging tot staatsgreep.

De voornaamste arrestant is generaal buiten dienst Salah Gosh, die lange tijd tot in 2009 de inlichtingendienst leidde.

Twee andere topofficiërs die zijn opgepakt zijn generaal Adil al-Tayeb en generaal Mohammed Ibrahim. De huidige president Omar Hassan al-Bashir is een ex-generaal, die in 1989 met een staatsgreep aan de macht kwam.

BBC heeft nieuwe topman

LONDEN — De baas van het Royal Opera House in Londen, een van de toonaangevende operahuizen van de wereld, wordt de nieuwe directeur-generaal van de Britse omroep BBC. Zijn naam is Tony Hall. Dat meldde de BBC vandaag.

Hall kent de omroep. Hij gaf eerder leiding aan de nieuwsorganisatie van de BBC.

Hall volgt George Entwistle op, die eerder deze maand opstapte na de functie van directeur-generaal slechts 54 dagen te hebben vervuld. Entwistle vertrok wegens een blunder door BBC's Newsnight. Het actualiteitenprogramma had ten onrechte gesuggereerd dat een bekende politicus zich in de jaren tachtig schuldig had gemaakt aan kindermisbruik.

De BBC maakte een zware periode door als gevolg van de affaire rond het seksueel misbruik van de vorig jaar

Foto: The Telegraph

Tony Hall, de nieuwe baas bij BBC.

op 84-jarige leeftijd overleden BBC-icoon Jimmy Savile. Savile zou zich in de

jaren zestig tot tachtig op grote schaal hebben vergrepen aan schoolmeisjes.

Wereldwijd protest tegen Japanse walvisvaart

TOKIO — Demonstranten voeren dit weekend in acht wereldsteden actie tegen de jaarlijkse Japanse walvisjacht.

Dat vertelt een woordvoerder van de groep actievoerders vandaag. De

demonstranten komen samen in Tokio, Canberra, Londen, Los Angeles, Miami, Milan, São Paulo, Vancouver en een nog bekend te maken stad in de Amerikaanse staat Texas. Ze eisen dat de jaarlijkse walvisjacht in

de Zuidelijke Oceaan, die wordt gesponsord door de Japanse regering, stopt. Over een paar weken begint de jacht weer. Ook het vangen en slachten van dolfijnen in de Japanse stad Taiji staat op het programma. "We vinden

het niet nodig dat Japan op walvissen en dolfijnen jaagt", zei de woordvoerder vandaag. "En we vinden het vooral ethisch onverantwoord om op dolfijnen te jagen en ze vervolgens in aquariums te houden."

Twijfel aan ruimtereis operazangeres

MOSKOU — Het is nog maar de vraag of de Britse operazangeres Sarah Brightman in 2013 of 2014 een ruimtereis maakt. Het 'ruimtereisbureau' Space Adventures kondigde de reis met Brightman als toerist naar het internationale ruimtestation ISS op 10 oktober aan, maar volgens het hoofd van het opleidingscentrum voor kosmonauten in Rusland is er van een contract nog geen sprake.

Sergej Krikalev twijfelt dan ook aan de bedoelingen van de zangeres. Misschien heeft de aankondiging van de reis te maken met de nieuwe cd en de daaraan verbonden tournee, bracht

hij vandaag zijn twijfel onder woorden. Sarah Brightman is vooral bekend van het nummer Con te partir/Time to say goodbye (1996), dat ze met Andrea Bocelli zong. Ze zou voor tien dagen naar het ISS gaan, als achtste ruimtetoeurist in de geschiedenis. Daar heeft ze vermoedelijk ongeveer 20 miljoen euro voor betaald. De voorbereiding zou beginnen na haar tournee volgend jaar. Krikalev is directeur van het complex Sterrenstad bij Moskou, waar ruimtereizigers worden voorbereid op hun missie. Ook André Kuipers is daar opgeleid. Tijdens zijn eigen loopbaan als kosmonaut heeft Krikalev 803 dagen in de ruimte doorgebracht, meer dan wie ook.

Ryanair schrapt routes van en naar Boedapest

BOEDAPEST — Luchtvaartmaatschappij Ryanair zet het mes in de vluchten van en naar Boedapest. Daardoor komen in de Hongaarse hoofdstad tot 800 banen te vervallen. Dat maakte de Ierse prijsvechter vandaag bekend.

Reden voor het besluit is dat de eigenaar van de luchthaven, het Duitse bouw- en onroerend goedbedrijf Hochtief, te hoge tarieven zou vragen. Ryanair schrapt 10 van zijn 30 routes van en naar Boedapest, waardoor per week 280 vluchten komen te vervallen. De route Boedapest-Eindhoven blijft wel bestaan.

Volgens Ryanair verliest Ferenc Liszt International Airport door de maatreg-

len 800.000 passagiers per jaar. Vorig jaar verwerkte de belangrijkste Hongaarse luchthaven ruim 8,9 miljoen passagiers. Ryanair is naar eigen zeggen goed voor 2 miljoen van die reizigers. De Ierse budgetmaatschappij was er als de kippen bij om in Boedapest een basis te openen, toen begin dit jaar de Hongaarse nationale luchtvaarder Malev ter ziele ging. Het bedrijf wil best verder groeien in de Hongaarse hoofdstad, maar dan moeten de kosten omlaag en de kwaliteit van de dienstverlening omhoog, zei topman Michael O'Leary. Ryanair heeft nu vijf vliegtuigen gestationeerd in Boedapest. Daar blijven er drie van over. De andere twee worden vanaf januari elders in Europa ingezet.

BRUSSEL — De klimaatop in Doha, die volgende week start, kampt nu al met kritiek. Niet alleen wordt de top georganiseerd in een oliestaat, zeggen critici, maar wordt die ook voorgezet door een voormalig topman van de Opec.

De klimaatop start op 26 november, maar kreeg tot nog toe veel minder aandacht dan andere gespreksrondes zoals die in Kopenhagen of Durban.

Kritiek is er wel al volop: tegenstanders noemen het cynisch dat de top georganiseerd wordt in Qatar, een land dat zelf een belangrijke olieproducent is en tot nog toe steevast tegen een ambitieus klimaatverdrag stemde. Bovendien is Qatar de slechtste klimaatleerling in de klas: het land heeft met 55,4 ton CO2 per inwoner de hoogste voetafdruk ter wereld, zo'n tien

keer het wereldwijde gemiddelde.

Opec

Als klap op de vuurpijl zal de Qatarese vicepremier Abdullah bin Hamad Al-Attiah de klimaatop leiden. Dat is een doorn in het oog van klimaatactivisten, want Al-Attiah is voormalig voorzitter van de Opec, de Organisatie van Olieproducerende Landen, en winnaar van de Petroleum Excellence of the Year Award in 2008.

Als voorzitter van de klimaatgesprekken moet Al-Attiah de onderhandelingen in goede banen leiden en een ambitieus verdrag uit de brand slepen dat de opwarming van het klimaat tot twee graden Celsius beperkt. Maar amper een week geleden sprak de man zich nog enthousiast uit over fossiele brandstoffen. Hij noemde de ontwikkeling van schaliegas 'goed nieuws omdat het de we-

reld opnieuw vertrouwen geeft in gas'. "Enkele jaren geleden was er nog onzekerheid of er wel voldoende voorraad zou zijn. Vandaag blijkt dat gas de wereld voor driehonderd jaar energiezekerheid geeft. Ik vind dat goed nieuws, dat de consument weer vertrouwen geeft in gas."

Volgens klimaatadviseur Kat Watts van het Wereldnatuurfonds is het van groot belang dat alle partijen in Doha zich realiseren dat de wereld olie en gas moet afzweren als energiebronnen. "Alle overheden moeten begrijpen dat voor fossiele brandstoffen in de toekomst geen plaats is", zegt ze. "Zowel bij de productie als de consumptie van steenkool, olie en gas komen enorm veel broeikasgassen vrij. De enige manier om een klimaatcrisis te vermijden, is door die fossiele brandstoffen in de grond te houden."

Borussia Dortmund droogt Ajax af in eigen ArenA

Foto: AFP/Olaf Kruck

Ajax-keeper Kenneth Vermeer weet de inzet van Robert Lewandowski niet te keren.

AMSTERDAM — Ajax mag na de smadelijke thuisnederlaag van gisteren tegen Borussia Dortmund (1-4) alleen nog hopen dat het in de Europa League mag overwinteren. De Amsterdammers verdedigen over twee weken tijdens de laatste groepswedstrijd in de Champions League bij Real Madrid een voorsprong van één punt op Manchester City, dat op bezoek gaat bij Dortmund.

Ajax kon voor de tweede keer in vijf groepswedstrijden totaal niet aantonen wat het in de koningsklasse van het Europese clubvoetbal te zoeken heeft. De formatie was net als tijdens het thuisduel met Real Madrid machteloos in balbezit en gaf de doelpunten kinderlijk eenvoudig weg. De wisselvallige Amsterdammers vermaakten eerder wel tijdens de dubbele ontmoeting met Manchester City en de uitwedstrijd bij Borussia Dortmund. Gelet op de kracht van de poule met de kampioenen uit Duitsland, Spanje en Engeland zou het eigenlijk al bijzonder zijn als Ajax als nummer drie naar de Europa League mag, dat dan weer wel. Zowel Dortmund als Real Madrid is al zeker van deelname aan de achtste finales van de Champions League. Marco Reus schoot de Duitsers al na acht minuten op voorsprong, nadat hij aan de

aandacht was ontsnapt van Christian Poulsen. Aan de tweede treffer van Mario Götze in de 36e minuut ging een kolossale dekkingsfout van Ricardo van Rhijn vooraf. Robert Lewandowski maakte nog voor rust een einde aan het laatste beetje onzekerheid over de afloop van het duel (0-3). Ajax probeerde het voor de verandering met Derk Boerigter en Jody Lukoki op de vleugels. Beide buitenspelers kwamen slechts sporadisch voorbij hun directe tegenstander Eyong Enoh vormde ondanks een gebrek aan wedstrijdritme met Poulsen en Siem de Jong het middenveld van de thuisploeg. De Afrikaan was slordig in balbezit en voetbalde na 18 minuten al met een gele kaart op zak. Trainer Frank de Boer liet Enoh toch aan de tweede helft beginnen. Hij bracht Lasse Schöne voor Poulsen, die in de fout ging bij de openings-

treffer. De middenvelder uit Kameroen mocht van geluk spelen dat hij na een uur nog steeds op het veld stond. Enoh raakte tijdens het wegdraaien Sven Bender met zijn elleboog in het gezicht. Het leek per ongeluk, maar de Duitser moest zich meteen laten vervangen. Lewandowski zorgde eerst nog voor 0-4, voordat invaller Danny Hoesen het overgebleven publiek in de ArenA in de slotfase nog een keer kon laten juichen.

Overwinteren

Frank de Boer baalde na het treffen van de manier waarop zijn ploeg in de Champions League de doelpunten tegen had gekregen. “Wij hadden gemiddeld 70 procent balbezit denk ik, maar we gaven de goals heel knullig weg. We hadden er zeker drie kunnen voorkomen. Dat vind ik nog het ergste van deze wedstrijd”, bromde De Boer. De trainer van Ajax nam het tweede doelpunt van Dortmund als voorbeeld. “Zij krijgen een vrije trap en wij staan gewoon te maffen. Mario Götze, een wereldspeler die vanavond het verschil maakte, kan de bal rustig aannemen en scoren. Op het allerhoogste niveau worden zulke dingen meteen afgestraft. Dortmund is in de eerste helft drie keer voor de goal geweest, drie keer hebben ze gescoord. Heel effectief, maar wij hebben ook slecht verdedigd, zo simpel is het.”

De Boer wanhoopt desondanks niet: “Ik geloof echt dat het voor een Nederlandse club mogelijk is om nog eens in de Champions League te overwinteren. Of wij het nu zijn of PSV. Vorig jaar waren we al dichtbij. We hadden het op de rit, maar toen verloren we weer Vertonghen, Anita en Van der Wiel aan de grote clubs in het buitenland. Kun je feitelijk weer opnieuw beginnen.” Verder ziet de Ajax-trainer het verschil in niveau van de nationale competities. “Je ziet aan alles dat Dortmund meer van dit soort wedstrijden speelt. Wij voetballen in een andere competitie. Met alle respect, maar we spelen de laatste weken tegen PEC Zwolle en VVV-Venlo. Het niveau van onze trainingen moet verder omhoog. Het zou mooi zijn als we verder mogen in de Europa League. Borussia Dortmund kan ons helpen. Als ze niet verliezen van City, dan kunnen wij ook na de winterstop in Europa meer ervaring opdoen.”

Mourinho: Missie geslaagd

Foto: AFP/Marcou

Real Madrid-verdediger Pepe vliegt er weer eens op onorthodoxe wijze in tegen ManCity-aanvaller 'Kun' Agüero.

MANCHESTER — Met tien man bleef Real Madrid gisteravond in de slotfase tegen Manchester City overeind (1-1), na het gedwongen vertrek van Alvaro Arbeloa (twee keer geel). Daarmee plaatste de Spaanse kampioen zich in de poule van Ajax voor de achtste finales van de Champions League, net als Borussia Dortmund. “Onze missie is geslaagd”, concludeerde de trainer José Mourinho voldaan.

Net als eerder in de twee duels met Ajax gaf City achterin veel ruimte weg. De ploeg van coach José Mourinho profiteerde daar al binnen tien minuten van via Karim Benzema. De Franse spits schoot een voorzet van Angel Di Maria hard achter doelman Joe Hart: 0-1. Real kreeg daarna via Sami Khedira en Cristiano Ronaldo goede kansen om de wedstrijd vroegtijdig te beslissen. Pas na rust bewees de equipe van Roberto Mancini wel degelijk prima te kunnen voetballen. Prompt viel ook de gelijkmaker, als was het dan uit een strafschop van 'Kun' Agüero, die even daarvoor gretig was gaan liggen na een licht duwtje van Alvaro Arbeloa. “Nadat de gelijkmaker van City was gevallen en het ook

nog eens 11 tegen 10 was geworden, leek de tegenstander over ontelbare opties te beschikken in aanvallend opzicht”, analyseerde Mourinho. “Maar de controle zijn we niet verloren. We moesten het punt in de slotfase vasthouden en dat hebben we gedaan.” Hij toonde weinig medelijden met zijn collega Roberto Mancini. “Het is ongelooflijk dat Manchester City met dit geweldige spelersarsenaal voor de tweede keer op rij de groepsfase in de Champions League niet overleeft”, betoogde hij. Ondanks de enorme investeringen in de extravagante spelersgroep is Manchester City nog niet klaar voor succes in de Champions League, volgens trainer Roberto Mancini. “Je bent gek als je denkt dat mijn ploeg na twee jaar de Champions League nu al kan winnen”, merkte de Italiaan gelaten op. In groep A ging Paris Saint-Germain door naar de knock-outfase van de Champions League, in navolging van FC Porto. De Parijzenaars versloegen Dinamo Kiev in Oekraïne met 2-0. De Argentijn Ezequiel Lavezzi scoorde, vlak voor en vlak na rust. Porto plezierde vooral de penningmeester door de ongeslagen status te behouden tegen Dinamo Zagreb: 3-0. De Portugezen lieten het bij goals van Lucho González,

João Moutinho en Silvestre Varela. Arsenal bleef in het spoor van Schalke 04 in groep B. De Londense club rekende in het eigen Emirates Stadium af met Montpellier: 2-0. Trainer Huub Stevens wachtte in Gelsenkirchen lang op de verlossende treffer tegen Olympiakos, dat ook nog kans had op overwintering op dit Europese podium. Een kwartier voor tijd had Christan Fuchs succes van buiten de 16: 1-0. Anderlecht (groep C) was in Brussel niet tot een stunt in staat tegen AC Milan: 1-3. Stephan El Shaarawy, Philippe Mexes en Alexandre Pato bezorgden de Italianen, onder wie Nigel de Jong, drie kostbare punten en plaatsing voor de achtste finales. De goal van Mexes was van grote schoonheid. De verdediger controleerde in de 71e minuut de bal met zijn borst, waarna hij buiten het Belgische strafschopgebied met een acrobatische omhaal de bal over de verraste keeper Silvio Proto schoot (0-2). Het schitterende doelpunt deed sterk denken aan de wijze waarop de Zweed Zlatan Ibrahimovic vorige week tegen Engeland scoorde (4-2). Behalve AC Milan gaat ook Málaga door. De Spanjaarden bleven leider in groep C door een punt te pakken in Rusland tegen Zenit: 2-2.

Drogba wil dispensatie

ZURICH — Aanvaller Didier Drogba van Shanghai Shenhua heeft bij de wereldvoetbalbond (Fifa) dispensatie gevraagd om buiten de transfertermijn om op huurbasis tijdelijk naar een andere club over te stappen. De 34-jarige Ivoriaan wil in vorm en in conditie blijven voor het toernooi om de Afrika Cup, dat op 19 januari begint. Het seizoen in China is voor hem voorbij. Reglementair kan hij pas op 1 januari voor een andere club gaan spelen. Drogba verliet afgelopen zomer Chelsea na het winnen van de Champions League voor een lucratief avontuur in China. Hij kwam in elf duels acht keer tot scoren voor Shanghai Shenhua. Zijn kapitaal-krachtige club, ook met de Franse spits Nicolas Anelka in de gelederen, eindigde op de teleurstellende negende plaats.

Enoh breekt neus Bender

AMSTERDAM — Verdediger Sven Bender van Borussia Dortmund hield gisteravond een dubbel gevoel over aan de royale zege bij Ajax voor de Champions League (1-4). Hij was uiteraard blij met de overwinning en de kwalificatie voor de achtste finales, maar had ook de nodige pijn aan zijn neus. Bender kreeg na ruim een uur ongelukkig genoeg een elleboog van tegenstander Eyong Enoh in zijn gezicht. Dat leverde een bloedende wond op. Volgens de eerste diagnose heeft Bender, die na het incident gewisseld moest worden, zijn neus gebroken. “Dat zijn tegenstander er ook uit moest met een gekneusde elleboog zegt eigenlijk alles”, liet trainer Jürgen Klopp weten. Voor Bender is het de derde blessure aan zijn gezicht binnen een jaar. Eerder brak hij zijn kaak en liep hij een beschadiging aan zijn oogkas op.

Van Basten naar Milaan

MILAAN — Trainer Marco van Basten van sc Heerenveen keert zondag even terug bij zijn vroegere club AC Milan. De oud-international fungeert als eregast bij de thuiswedstrijd van de ‘Rossoneri’ tegen koploper Juventus. Zaterdagavond zit hij eerst nog wel op de bank in De Koel bij de uitwedstrijd tegen VVV-Venlo. Van Basten, die zeven jaar voor AC Milan speelde, komt op speciale uitnodiging van vicevoorzitter Adriano Galliani naar San Siro. “Het is namelijk 20 jaar geleden dat hij vier keer scoorde tegen Göteborg, onder meer met de mooiste omhaal uit onze clubhistorie”, liet Galliani weten. Hij wees wijselijk alle speculaties van de hand over een mogelijk dienstverband voor Van Basten bij AC Milan, dat in de Serie A bijna even moeizaam presteert als sc Heerenveen in de eredivisie. “Hij komt hier als oud-speler en nergens anders voor. Ik weet niet of hij ooit trainer zal zijn van AC Milan. Alles kan in het leven.”

Ook Leeds in Arabische handen

LEEDS — Voormalige Engels landskampioen Leeds United komt volledig in handen van de investeringsmaatschappij GFH Capital uit Dubai. Dat maakte de club vandaag bekend op de website. Eigenaar Ken Bates, de voormalig eigenaar van Chelsea die de club in 2003 aan de Russische oligarch Roman Abramovitsj verkocht, zegt dat GHF de club financieel gaat helpen om weer terug te keren op het hoogste niveau. Leeds United komt momenteel uit op het tweede Engelse niveau en staat daar 18e in de competitie van 24 ploegen. Leeds United krijgt een maand de tijd om alles over te dragen en de nieuwe eigenaren bekend te maken binnen de club.

Vettel op drempel van derde titel in Formule 1

SAO PAULO — Op papier is het vrij eenvoudig. Sebastian Vettel moet zondag in de Grand Prix van Brazilië gewoon bij de eerste vier eindigen en dan mag hij zich de jongste drievoudige wereldkampioen in de Formule 1 noemen. Aangezien de 25-jarige Duitse autocoureur van Red Bull de laatste zes races op het podium eindigde, zou dat geen probleem moeten zijn.

“We gaan de race in zoals alle voorgaande 19. Dat is volop in de aanval en het beste uit onze coureurs, boliden en strategie halen”, aldus teambaas Christian Horner. De praktijk is minder voorspelbaar en zeker in de slotrace van het seizoen. Het verleden heeft bewezen dat de favoriet voor de titel in de afsluitende race nog alles kan verspelen. Als iemand daarover kan meepraten is het Fernando Alonso, de Spaanse kopman van Ferrari, die zondag als enige nog Vettel van de titel kan afhouden. Alonso ging in 2010 als leider de laatste Grand Prix van het seizoen in Abu Dhabi in met 15 punten voorsprong op Vettel. In een dramatische wedstrijd eindigde de Spanjaard pas als zevende en moest hij alsnog de titel laten aan Vettel, die de race won.

Foto: OPMag

Een blij Vettel (l) en een bedenkelijk kijkende Alonso; wordt dat het beeld na de race van komende zondag?

Het kan zondag op circuit Interlagos in São Paulo ook zo maar op een dergelijke wijze verlopen. In 2008 leek Lewis Hamilton (McLaren) de zekere winnaar van de wereldtitel, maar ook hij rekende zich bijna te vroeg rijk. Door in de race op het nippertje als vijfde te finishen, bleef hij uiteindelijk de Braziliaan Felipe Massa (Ferrari) net één punt voor in de titelstrijd. Alonso heeft 13 punten achterstand op Vettel. De Spanjaard gaf al eerlijk aan dat hij onder normale omstandigheden niet kan winnen van

Vettel, die een snellere bolide heeft. “Als het droog is, dan valt te verwachten dat Vettel in zijn Red Bull vooraan rijdt. Maar als het regent en riskant wordt, is er van alles mogelijk. Hoe meer onzekere factoren, hoe beter voor ons”, aldus de Spanjaard eerder deze week. Alonso tipte met opzet ook het mechanische euvel aan, dat Red Bull dit seizoen achtervolgt. Vettel moest twee keer zijn race voortijdig beëindigen met een kapotte dynamo en zijn teamgenoot Mark Webber was vorige week in Austin slachtoffer

van het probleem. “Zo zie je maar dat het ook belangrijk is om een betrouwbare auto te hebben. Op papier heb ik weinig kans op de wereldtitel, misschien 25 procent. Maar diep van binnen voel ik dat er meer mogelijk is.”

Afscheidscadeau

De laatste race van het seizoen staat ook in het teken van Lewis Hamilton, die voor het laatst in actie komt voor McLaren. De Engelsman wil op waardige wijze afscheid nemen van de renstal die hem vanaf zijn tienerjaren in de armen sloot en waar hij vele overwinningen in de Formule 1 vierde. Hamilton aast zondag op de zege in de slotrace van het seizoen in Brazilië. “Mijn overwinning vorige week in Austin was een van de beste races uit mijn leven en ik wil dolgraag ook winnen in São Paulo. Het zou het perfecte afscheidscadeau zijn”, aldus Hamilton, die volgend jaar de plek overneemt van Michael Schumacher bij Mercedes. Hamilton bewaart goede herinneringen aan circuit Interlagos. Hij veroverde er in 2008 de wereldtitel na een bizarre race, waarin hij in de laatste bocht opschoof naar de vijfde plaats. Die klassering bleek voldoende om Felipe Massa één punt voor te blijven in de eindstand.

Zenden assistent Benitez bij Chelsea

LONDEN — Chelsea heeft de Spanjaard Rafael Benitez per direct aangesteld als trainer tot het einde van dit seizoen. Dat maakte de Londense voetbalclub gisteren bekend. Volgens diverse media wordt Boudewijn Zenden één van zijn assistenten.

De 52-jarige Benitez is de opvolger van de Italiaan Roberto Di Matteo, die woensdag aan de kant werd gezet door Chelsea. Het ontslag kwam een dag na de ruime nederlaag tegen Juventus in de Champions League (3-0). In principe is Benitez aangesteld tot het einde van dit seizoen. Benitez is geen onbekende in Engeland. Hij was eerder zes jaar coach van Liverpool. Met die club won hij onder meer de Champions League, in 2005. Ook was hij trainer van Valencia en Internazionale. Bij die laatste club vertrok hij al binnen een half jaar na zijn aanstelling in juni 2010. Sindsdien zat Benitez zonder club. De Spanjaard is al de negende trainer van Chelsea sinds de Rus Roman Abramovitsj de club in 2003

kocht. Behalve Di Matteo gingen Claudio Ranieri, José Mourinho, Avram Grant, Luiz Felipe Scolari, Guus Hiddink, Carlo Ancelotti en André Villas-Boas hem voor. Oud-international Boudewijn Zenden zou als assistent-coach toetreden tot de technische staf van Chelsea. Dat meldden diverse media in Engeland en Nederland vandaag. De 36-jarige Limburger gaat samenwerken met interim-hoofdocoach Rafael Benitez.

Zenden speelde van 2001 tot medio 2003 bij Chelsea. Hij kwam ook onder meer voor PSV, Barcelona, Middlesbrough, Olympique Marseille en Liverpool uit. Bij die laatste club leerde hij Benitez als coach kennen. Zenden kwam 54 keer uit voor Oranje tussen 1997 en 2004. Zenden was de laatste jaren (ook) actief als tv-analist van het Britse voetbal. Hij fungeerde nog niet eerder als assistent-coach. Zenden speelde in mei 2011 bij Sunderland zijn laatste officiële wedstrijd als profvoetballer. Daarna probeerde hij tevergeefs bij onder meer Celtic en Blackburn Rovers een contract af te dwingen.